

LIITE 3.

Vastineet Syötteen osayleiskaavan 2035 luonnoksesta saatuun palautteeseen

Yleiskaavan luonnos oli julkisesti nähtävillä 1.3.-1.4.2024 välisen ajan.

8 lausuntoa ja 13 mielipidettä:**Lausunnot:**

1.) Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia 20.3.2024.....	2
2.) Pohjois-Pohjanmaan museo, rakennettu kulttuuriympäristö 21.3.2024.....	4
3.) Caruna 28.3.2024	5
4.) Kairan kuitu Oy 14.3.3.2024	6
5.) Pudasjärven luonnonsuojeluyhdistys 30.3.2024.....	6
6.) Paliskuntain yhdistys	13
7.) Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 5.4.2024	16
8.) Metsähallitus 5.4.2024.....	26

Mielipiteet:

1. Yksityinen henkilö 2.4.2024.....	32
2. Yksityinen henkilö 26.3.2024.....	33
3. Yksityinen henkilö 1.4.2024.....	34
4. Yksityinen henkilö 27.3.2024.....	34
5. Yksityinen henkilö 21.3.2024.....	35
6. Yksityinen henkilö 31.3.2024.....	36
7. Yksityinen henkilö 28.3.2024.....	39
8. Yksityinen henkilö 27.3.2024.....	39
9. Yksityinen henkilö 6.3.2024.....	40
10. Yksityinen henkilö 21.3.2024.....	40
11. Yksityinen henkilö 24.3.2024.....	43
12. Yksityinen henkilö 28.3.2024.....	49
13. Yksityinen henkilö 26.3.2024.....	51

Vastineet palautteeseen:

1.) Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia 20.3.2024

Pudasjärven kaupunki on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa koskien Syötteen osayleiskaavan 2035 luonnosta. Tämä museon lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Yleiskaavan suunnittelualue (n. 340 km²) sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa Pudasjärven kaupungissa. Alue sijoittuu kaupungin koillisosaan. Etäisyyttä kaupungin keskustaan on noin 35 kilometriä. Yleiskaava on oikeusvaikutteinen.

Suunnittelualueelta tunnetaan 20 muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä, neljä muuta kulttuuriperintökohdetta, yksi mahdollinen muinaisjäännös ja yksi esihistoriallinen löytöpaikka.

Alueella on tehty pääasiassa Metsähallituksen toimesta inventointeja, jotka ovat kattaneet vain osan hankealueesta. Inventoinnit alkavat olla 13-23 vuotta vanhoja. Metsähallitus on toteuttanut vuonna 2023 arkeologisen inventoinnin Syötteen kansallispuiston alueella (Pudasjärvi, Taivalkoski ja Posio. Syötteen kansallispuiston arkeologinen kulttuuriperintöinventointi 2023 / Pelttari), mutta se on kattanut ainoastaan alueen, jolle ei ole osoitettu kaavaluonnoksessa muuttuvaa maankäyttöä.

Kaavaselostuksen mukaan suunnittelualueella tullaan tekemään arkeologinen inventointi vuonna 2024. Inventointi tulee kohdentaa muuttuvan maankäytön alueille sekä muille arkeologisesti potentiaalisille alueille. Huomioon tulee ottaa esihistorialliset ja historialliset kohteet. Inventoinnin yhteydessä tulee myös tarkastaa jo ennestään tunnettujen kohteiden kunto ja niiden rakenteiden sijainnit. Alakohteiden koordinaatit tulee kirjata raporttiin. Kohteille tulee myös osoittaa aluerajaus. Vuonna 2023 inventoituja kohteita ei tarvitse tarkastaa tämän inventoinnin yhteydessä uudelleen. Inventoinnin aikana tulee myös tarkastaa mahdolliset muinaisjäännökset ja löytöpaikat, jotta niiden status saadaan varmennettua kaavaan. Inventoinnissa tulee hyödyntää ajantasaisinta ja tarkinta Maanmittauslaitoksen tuottamaa laserkeilausaineistoa (lidar 5p), mikäli alueelta sellaista on tuotettu inventointiin mennessä.

Arkeologinen inventointi tulee suorittaa noudattaen Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita, jotka löytyvät Museoviraston verkkosivulta: <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus>. Kyseiseltä sivulta löytyvät myös ohjeet arkeologisten kenttätöiden tilaamiseksi sekä luettelo arkeologisia kenttätöitä suorittavista kaupallisista toimijoista. Museon lausunto tulee liittää mukaan tarjouspyyntöön. Valitun toimijan tulee olla yhteydessä museoon ennen inventoinnin aloittamista, jotta museo voi jakaa tiedossaan olevat arkeologiset kohteet, joita ei näy muinaisjäännösrekisterissä.

Kenttätutkimusten tekijän tulee toimittaa raportti digitaalisena paikkatietoaineistoinen arviointia varten alueelliseen vastuumuseoon (Pohjois-Pohjanmaan museo, kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi). Arvioinnissa varmistetaan, että selvitys vastaa sille asetettuja tavoitteita. Museo toimittaa raportin arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa se tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan julkisessa palvelussa: <https://asiat.museovirasto.fi>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi.

Arkeologiset kohteet tulee tarkistaa kaavaehdotukseen muinaisjäännösrekisteristä museon tekemän inventointiraportin arvioinnin jälkeen. Kaavaehdotuksessa ja kaavaselostuksessa tulee käyttää kohteista niiden muinaisjäännösrekisterin mukaisia nimiä ja muinaisjäännöstunnuksia.

Alueen kiinteät muinaisjäännökset ja yksi muu kulttuuriperintökohde on listattu kaavaselostuksen lukuun 3.7 *Arkeologinen kulttuuriperintö*, jonka lisäksi kohteet on esitetty kaavaselostuksen karttakuvassa 26. Taulukkoon on kuitenkin syytä erotella, onko kyse kiinteästä muinaisjäännöksestä vai muusta kulttuuriperintökohdesta. Muut kulttuuriperintökohdet suositellaan listaamaan taulukon loppuun. Taulukossa ja karttaesityksessä suositellaan nostamaan esille

Vastineet 3/2026

myös alueen löytöpaikat ja mahdolliset muinaisjäännökset alueen arkeologisen kulttuuriperinnön monimuotoisuuden esille tuomiseksi.

Kaavakartalle on merkitty nyt tiedossa olevat kiinteät muinaisjäännökset ja muu kulttuuriperintökohde merkinnällä sm, johon on liitetty indeksinumero. Museo suosittelee, että sellaiset muinaisjäännökset, joiden muinaisjäännösalue on sm-kohdemerkintää laajempi, merkitään kaavakartalle sm-osa-alueena pistekatkoviivalla (esimerkiksi kohteet sm-2, sm-3, sm-5, sm-8 ja sm-17). Tällöin kaavamääräykseen lisätään kohdemerkinnän viereen pistekatkoviivamerkintä, ja kaavamääräyksen alkuun lisätään määritelmä Muinaisjäännöskohde/-alue.

Kaavakartan sm-kohdenumerointi ei tällä hetkellä vastaa kaavamääräyksessä olevaa kohdelistausta. Myös kaavaselsäyksessä oleva kohdetaulukko ja sm-kaavamääräyksenä oleva kohdelista eroavat kohdenumeroinniltaan toisistaan. Kaavassa oleva numerointi ja kohdelistaukset tulee yhdenmukaistaa.

Muita kulttuuriperintökohteita (esim. *Naamankaoja*) ei ole tarpeen merkitä kaavakartalle. Mikäli muut kulttuuriperintökohteet halutaan kuitenkin esittää kaavakartalla, tulee niiden kaavamerkintänä käyttää esimerkiksi kp tai /s -kohdemerkintää ja siihen liittyvää soveltuvaa kaavamääräystä.

Kohteen sm-5 *Pärjänjoki* (1000020725) sm-kohdemerkintä on jäämässä Jalankulun ja pyöräilyn yhteys -kaavamerkinnän alle. Museo suosittelee tarkastelemaan mahdollisuutta siirtää sm-merkinnät päälinnalliseksi karttasaksiksi, jotta ne eivät peity muilla laajemmilla karttamerkinnöillä.

Kaavassa usean muinaisjäännöksen kohdalle on osoitettu joko uutta ulkoilureittiä, jalankulun ja pyöräilyn tai ohjeellista jalankulun ja pyöräilyn yhteyttä. Tällaisia uusia reittejä ei tule ohjata muinaisjäännösalueelle, vaan ne tulee ohjata muinaisjäännösalueen ulkopuolelle. On myös huomattava kaava-alueella sijaitseva mahdollinen muinaisjäännös Syötesuo (1000007557), jonka alueelle on osoitettu RA-alue ja uuden kokoojakadun ohjeellinen sijainti. Kohteen muinaisjäännösstatus selvinnee arkeologisen inventoinnin aikana.

Myös kohteen sm-17 *Salmentakanen* (1000013458) kohdalle on osoitettu keltaisella joko loma-asuntoalue tai matkailupalveluiden alue. Muinaisjäännösalueelle ei tule osoittaa muuttuvaa maankäyttöä. Mikäli näin tapahtuu ja kaava tulee mahdollistamaan hankkeen, jonka toteuttaminen johtaa muinaisjäännökseen kajoamiseen, tulee kaavoituksen yhteydessä pitää Muinaismuistolain 13 §:n mukainen neuvottelu, jossa Museoviraston kanssa käydään läpi, millä edellytyksin kajoaminen muinaisjäännökseen on mahdollista. Mahdollisten tutkimusten laatu ja laajuus määritellään Museoviraston kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella.

Jos neuvottelussa ei päästä yksimielisyyteen, on muinaismuistolain 13 § mukaan Museoviraston alistettava asia valtioneuvoston ratkaistavaksi. Muinaismuistolain 15 §:n mukaan silloin, kun kaavoituksen toteuttaminen koskee kiinteää muinaisjäännöstä siten, että siitä aiheutuu muinaisjäännöksen erityinen tutkiminen tai erityisiä toimenpiteitä sen säilyttämiseksi, on hankkeen toteuttajan korvattava tästä johtuvat kustannukset tai osallistuttava niihin, mikäli sitä olosuhteet huomioon ottaen ei ole katsottava kohtuuttomaksi. Neuvottelun lopputulos tulee kirjata kaava-asiakirjoihin. Mikäli muinaisjäännösalueelle kohdistuvia muuttuvan maankäytön kaavamerkintöjä ei voida poistaa, on asiasta syytä olla Pohjois-Pohjanmaan museoon yhteydessä hyvissä ajoin. Näin asiaa voidaan edistää mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja alueen mahdollinen koekaivaustarve voidaan arvioida.

Jo ennestään tunnettujen kohteiden lisäksi kaavoituksessa tulee huomioida myös arkeologisen inventoinnin yhteydessä havaitut kiinteät muinaisjäännökset ja muut arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole muuta huomautettavaa Pudasjärven Syötteen osayleiskaavan 2035 kaavaluonnoksesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Vastine:

Arkeologinen inventointi on tehty syksyllä 2024 museon ohjeistuksen mukaan ja noudattaen Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita. Inventointi kohdennettiin muuttuvan maankäytön alueille sekä muille arkeologisesti potentiaalisille alueille. Inventoinnissa on huomioitu esihistorialliset ja historialliset kohteet sekä tarkastettu jo ennestään tunnettujen kohteiden sijainti. Kaava-aineistoon on päivitetty muinaisjäännökset muinaisjäännösrekisterin mukaisiksi nimineen ja tunnuksineen.

Muinaisjäännösten sm-kohdenumerointi on korjattu kaavaselistuksessa ja kaavamääräyksissä yhdenmukaisiksi. Kaavaselistuksen luettelossa on eritelty kiinteät muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet. Lisäksi kaavaselistukseen on lisätty listaus löytöpaikoista ja mahdollisista muinaisjäännöksistä.

Kaavaehdotukseen on merkitty sm-osa-alueena pistekatkoviivalla sellaiset muinaisjäännökset, joissa muinaisjäännös-alue on sm-kohdemerkintää laajempi. Kaavamerkinnän nimeksi on muutettu muinaisjäännöskohde/-alue. Kaavakartalta on poistettu muut kulttuuriperintökohteet, mutta ne esitetään kuitenkin kaavaselistuksen luettelossa ja kartalla.

Kohteen sm-5 Pärjänjoki (1000020725) läheisyyteen sijoittuva merkintä kuvaa ulkoilureittiä. Reitti on olemassa oleva. Kaavakartan piirtoteknisiä ominaisuuksia on muutettu kaavaluonnoksesta kaavaehdotukseen, jotta pienetkin merkinnot näkyvät paremmin. Syötesuo (1000007557) on luokiteltu inventoinnin ja rekisteriin viennin jälkeen poistetuksi kiinteäksi muinaisjäännökseksi.

Kaavaan on merkitty usean muinaisjäännöskohteen tai -alueen välittömään läheisyyteen ulkoilureittimerkintöjä. Nämä ovat kuitenkin kaikki jo olemassa olevia ulkoilureittejä tai hiihtolatuja. Muinaisjäännösten kohdalle ei osoiteta uusia ulkoilureittivaroja tai -yhteystarpeita. Muinaisjäännös sm-17 Salmentakanen sijaitsee jo rakennetussa pihapiirissä, joka on kaavaratkaisussa merkitty RM-alueeksi. Yleiskaavalla mahdollistetaan matkailupalvelujen kehittäminen ja niihin liittyvä rakentaminen kyseisellä alueella, mutta muinaisjäännösalueita koskee myös muinaisjäännöksiä koskeva kaavamääräys, joka kieltää kohteeseen kajoamisen ja velvoittaa pyytämään lähialueen suunnitelmista alueellisen vastuumuseon lausunnon.

2.) Pohjois-Pohjanmaan museo, rakennettu kulttuuriympäristö

21.3.2024

Pudasjärven kaupunki on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa Syötteen osayleiskaava 2035:n luonnoksesta. Tämä museon lausunto koskee rakennettua kulttuuriympäristöä.

Syötteen alueelle laaditaan uusi oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jonka tavoitevuosi on 2035. Uudistettu Syötteen osayleiskaava korvaa alueella voimassa olevat aiemmin laaditut yleiskaavat. Suunnittelualueen pohjoisosassa on voimassa vuonna 2009 hyväksytty Syötteen yleiskaava, ja eteläosassa vuonna 1990 hyväksytty oikeusvaikutukseton Syötteen osayleiskaava.

Syötteen yleiskaavan suunnittelualue sijaitsee Pudasjärven kaupungin koillisosassa. Etäisyyttä kaupungin keskustaan on noin 35 kilometriä. Suunnittelualueen laajuus on noin 340 neliökilometriä. Alue kattaa Iso-Syötteen ja Pikku-Syötteen matkailukeskukset lähialueineen. Osa Syötteen kansallispuiston eteläisestä alueesta sijoittuu suunnittelualueelle. Suunnittelualueen eteläosaan sijoittuvat Naamangan, Salmiperän ja Pytkynharjun alueet. Suunnittelualueella on runsaasti virkistystoimintoja ja erilaisia reitistöjä. Alueella on paljon matkailurakentamiseen ja loma-asuntorakentamiseen painottuvia alueita. Vakituinen asuminen painottuu etenkin Syötekylän alueelle.

Vastineet 3/2026

Syöteen osayleiskaavan luonnoksessa on tunnistettu aikaisemmissa inventoinneissa todetut suunnittelualueella sijaitsevat arvokkaat maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteet. Naamangan kylä on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009) ja Syöteen maisematie maakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Seudullisesti ja paikallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on kaavaluonnoksessa esitetty vuoden 2009 Syöteen yleiskaavatyön yhteydessä laaditun rakennusinventoinnin pohjalta. Vuonna 2007 tehdyssä inventoinnissa tunnistettiin alueelta kaksi seudullisesti arvokasta kohdetta ja 15 paikallisesta arvokasta kohdetta, jotka kaikki sijoittuvat Syötekylän ympäristöön. Kaavaselostuksen mukaan vuonna 2007 tunnistettujen kulttuuriympäristön kohteiden tilanne tullaan tarkistamaan maastossa kesällä 2024. Suunnittelualueen rakennusinventointien päivittäminen on tarpeen, koska ainakin yhden kohteen osalta (12. JUHOLA, Syötekyläntie 1215) Pohjois-Pohjanmaan museo on antanut 13.5.2009 myönteisen lausunnon kohteen purkamista harkittaessa.

Muilta osin Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa Syöteen osayleiskaava 2035 luonnoksesta rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Vastine:

Suunnittelualueen rakennusinventointi on päivitetty kesällä 2024, jonka yhteydessä uusia paikallisesti arvokkaita kohteita tunnistettiin viisi. Poistuvia kohteita on neljä, joiden joukossa on myös jo purettu Juhola. Paikallisesti arvokkaat kohteet on merkitty kaavakartalle ja listattu kaavaselostukseen.

3.) Caruna 28.3.2024

Carunan nykyinen sähkönjakeluverkko

Kaava-alueella sijaitseva Caruna Oy:n suurjännitteinen jakeluverkko on merkitty kaavaan asianmukaisesti.

Kaava-alueella sijaitsee 20 ja 0,4 kV jakeluverkkoa, jotka on toteutettu pääosin maakaapelilla. Pääasiallinen uuden 20 ja 0,4 kV jakeluverkon rakentamistapa on maakaapelointi. 20 ja 0,4 kV jakeluverkon osalta sähköjohtojen ja jakelumuuntamoiden sijoituksia käsitellään tarkemmin asemakaavatasolla.

110 kV voimajohto on toteutettu ilmajohtona ja esitetty liitteessä 1 punaisella yhtenäisellä viivalla. 20 kV verkko on esitetty sinisellä ja 0,4 kV verkko vihreällä värillä. Sähköasema on esitetty punaisella neliöllä EN-merkinnällä (ei mitta-kaavassa).

Muuta huomautettavaa

Caruna Oy:llä ei ole muuta huomautettavaa. Toivomme saada lausua kaavoitusprosessin seuraavissa vaiheissa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi. Kaavaselostuksen yhdyskuntatekniikkaa kuvaavaa osuutta on täydennetty lausunnon lisätiedoilla.

4.) Kairan kuitu Oy 14.3.2024

Syötteen alueen kehittäminen ja uusien vapaa-ajan sekä vakituisten asumisen kohteiden lisääminen alueelle on erittäin positiivinen ja kannatettava asia.

Kairan Kuitu Oy:llä on Syötteen alueella kattava valokuituverkko, joka mahdollistaa nopeat tietoliikenneyhteydet alueen asukkaille ja toimijoille.

Syötteen osayleiskaavan alueella uusia tai olennaisesti muuttuvia alueita oli lukuisia. Mikäli ko. alueiden rakentamisen yhteydessä joudutaan siirtämään olemassa olevaa kaapeliverkkoa, vastaa kaavan muuttaja mahdollisista verkon siirto- tai muutostkustannuksista.

Vastine:

[Merkittään tiedoksi. Kaavaselostuksen yhdyskuntatekniikkaa kuvaavaa osuutta on täydennetty lausunnon lisätiedoilla.](#)

5.) Pudasjärven luonnonsuojeluyhdistys 30.3.2024

Pudasjärven kaupunki laatii Syötteen osayleiskaavaa, joka korvaa alueella voimassa olevat aiemmin laaditut yleiskaavat. Yleiskaava ohjaa alueen asemakaavoitusta ja muuta suunnittelua.

Esitämme 12 valtion maille suunnitellun rakentamisalueen poistamista rakennusalueina luonnoksesta, sillä niiden rakentaminen heikentää metsäluonnon ja lajien monimuotoisuutta, haittaa tulevia mahdollisuuksia luontomatkailuun, pilaa maisemaa ja on yleiskaavamääräyksen nro 3 vastaisia. Lisäksi esitämme Iso-Syötteen retkeilyaluetta halkovan uuden moottorikelkkauran poistamista luonnoksesta merkittävien haittavaikutusten vuoksi.

Perustelut

Keskeinen ongelma Syötteen osayleiskaavassa on, että rakentamiseen ollaan osoittamassa valtion mailla metsäisiä alueita, jotka on jätetty tai jääneet aiemmin rakentamisen ja myös nykyisenkaltaisen teollisen mittakaavan metsätalouden ulkopuolelle. Näillä alueilla on merkittäviä luonto-, virkistys- ja maisema-arvoja. Rakentamiseen olisi mahdollista osoittaa jo heikennettyjä metsäelinympäristöjä, joita riittää aivan Syötteen ytimessä varsinkin yksityismailla.

Riihikummun ja Isosyötteentien väliset vanhat metsät, 5 kpl RA ja 1 kpl AP

Riihikummun ympäristön neljä RA-merkinnällä olevaa aluetta, sekä Riihikummun ja Isosyötteentien välissä olevat RA- ja AP-alueet sisältävät merkittäviä luontoarvoja. Ne sijaitsevat merkittävällä ekologisella yhteydellä Natura-alueen ja virkistysmetsän vanhojen metsien välissä, ja kaksi eteläisintä aluetta jopa Metsähallituksen itsensä määrittelemällä ekologisella yhteydellä. Syötekyläntien itäpuolella sijaitsevat kaksi aluetta on sijoitettu Syötteen virkistysmetsään. Näiltä on lajihavaintoja aarninapusta (VU) sekä useista vanhoja metsiä indikoivista lajeista: korokääpä, ruostekääpä, korpiluppo (NT), pyy (VU).

Riihikummun eteläisimpien RA-alueiden eteläpuolelle esitetty viheryhteystarve on piirretty mitään toisiinsa yhdistämättömien avosoiden ja hakattujen metsien kautta tehden siitä toimimattoman, samalla kun ekologiseksi yhteydeksi Metsähallituksen aiemmin tunnistamat vanhat metsät esitetään suunnitelmassa rakennettaviksi alueiksi.

Vanhakankaan ja Isosyötteentien vanhat metsät, 3 kpl RM

Vanhakankaan rakentamiseen on osoitettu kaksi RM-merkinnällä olevaa aluetta. Stadionin rakentaminen sen käytön puuttuessa on hyvä ratkaisu. Stadionin pohjois- ja länsipuolelle sijoittuvat metsät sen sijaan ovat edustavia, vanhoja sekametsiä, jotka rajautuvat Syötteen kansallispuistoon ja Natura-alueeseen. Ilmakuvasa, eikä maastossa Vanhakankaan metsä poikkeaa viereisestä kansallispuistosta mitenkään. Mäntyvaltaisuutta on yläosissa ja varsinkin Pärjänjoentien varressa enemmän. Osa männyistä on erittäin iäkkäitä yksilöitä.

Vanhakankaan rakentamiseen osoitetut alueet sisältävät keskeiset kaksi kesäretkeilyreittiä, talviretkeliikkeitä ja hiihtoladun, sekä frisbeegolfradan. Rakentamalla alue menetetään sen virkistysarvo nyt ja tulevaisuudessa.

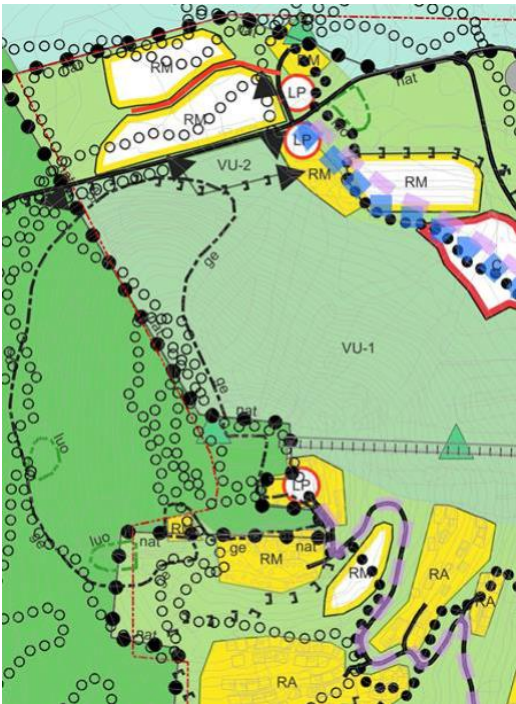
Vanhakankaan RM-alue rajautuu Syötteen kansallispuistoon ja Natura-alueeseen ilman puskurialuetta, jolloin rakentamisen ja loma-asumisen vaikutukset ulottuvat suojelualueelle heikentäen suojeluarvoja. Näin lähelle suojelualueita rakentamista ei tule osoittaa ilman Natura-arviointia.

Isosyötteen tien mutkan RM-merkitty alue lähellä Iso-Syötteen huippua on edustavaa lakimetsää, joka muualla Iso-Syötteen rinteillä pääosin on jäänyt aiemman mökki- ja rinnerakentamisen alle länsirinteen Natura-alueita lukuun ottamatta. Mutkan metsä on sekä maisemallisesti tärkeä että vanhana metsänä edustava. Alueella on myös vielä yhteys länsirinteen Natura-alueeseen, joten vanhan metsän lajistolla on mahdollisuus selvitä tulevaisuudessakin. Alueen rakentamisella olisi sekä lähi- että kaukomaisemaan merkittävä heikentävä vaikutus.

Kaikki mainitut kolme nyt rakennettavaksi suunniteltavaa aluetta ovat olleet Metsähallituksen hakkuilta rauhoittamia jo sata vuotta, merkinnällä aarnialue. Ne sisältävät myös vuonna 1977 laadittuun kansallispuistokomitean mietintöön Ison Syötteen – Raatevaaran kansallispuistosta perus- ja minimirajauksen sisälle. Nykyisen kaltainen metsätalous ei ole niihin koskaan yltänyt ja Iso-Syötteen yläosista ei ole koskaan edes mäntyjä harvennettu. Edellisen kaavoituksen yhteydessä 90-luvulla nämä ymmärrettiin jättää rakentamatta ja näin tulee tehdä myös nyt.

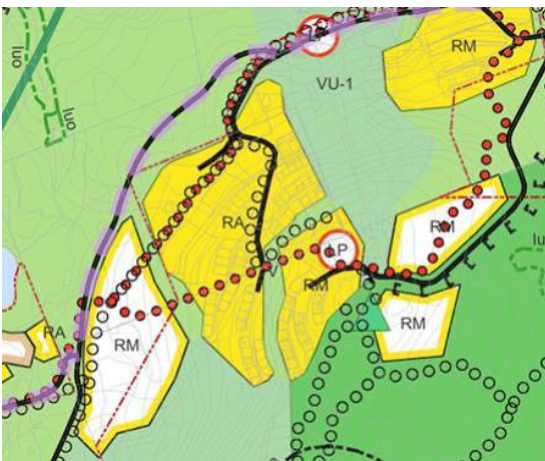

Vastineet 3/2026

Pikku-Syötteen vanhat metsät, 3 kpl RM

Kaavaluonnoksessa on osoitettu kolme RM-alueita valtion vanhoihin metsiin: kaksi huipulle ja yksi juurelle Välihuikosen yläpäähän, osittain valtion metsiin. Huipun RM-alueet ja valtion omistama osa juuren RM-alueesta on sijoitettu lisäksi Syötteen virkistysmetsään. Alimman alueen rajauksen sisälle lukeutuu ainakin yksi lähde ja luonnontilainen rinnesuo valtion maille.

Uusi moottorikelkkaura Pärjänjoentien vieressä

Kaavaluonnoksessa on osoitettu uusi moottorikelkkaura Pärjänjoentien viereen koko matkalle välillä Erätie – Rytinkisalmentie. Linjaus kulkisi Iso-Syötteen retkeilyalueen Natura-alueen vanhojen metsien ja Syötteen virkistysmetsän halki.

Uuden moottorikelkkauran rakentaminen tarkoittaisi nykyisen tieväylän leventämistä huomattavasti, jolloin aukosta muodostuisi vaarallisen leveä kuilu esimerkiksi liito-oravan tienilyksille, todennäköisesti kulkueste. Aukko rakennettaisiin edustavaan vanhaan metsään ja vaatisi vesistöjen ylityksiin siltarakenteita.

Vastineet 3/2026

On huomattava, että Syötteellä ollaan liito-oravan maailmanlaajuisen esiintymisalueen koillisimmassa kolkassa. Laji kuuluu EU:n luontodirektiivin IV a -listalle, joka edellyttää tiukkaa suojelua.

Lähde: Metsähallitus. Liito-oravan levinneisyys

Suuren ongelman ura muodostaisi myös käyttövaiheessa. Moottorikelkkailu aiheuttaa jo nykyisellään merkittävää meluhaittaa Syötteellä. Kelkkojen kiihdytysäänät kuuluvat kilometrien päähän ja hallitsevat äänimaisemaa jo Iso-Syötteen Romevaaran itäpuolella. Tämän levittäminen Pärjänjoen puolelle laajentaa melualueita ennen äänimaailmaan hiljaiselle alueelle. Vähän lumen aikana kelkkojen telat muokkaavat uran pohjakaasvillisuutta varsinkin märillä maastonkohdilla. Kaksi viidestä kelkkailijasta ei tiedä, että Metsähallituksen uraluvalla ei saa ajaa vapaasti missä vain valtion maalla Liikenneturvan Lapin alueella tekemän kyselyn mukaan. Tämä näkyy toistuvana moottorikelkoilla ajamisena myös Syötteen soilla. Pärjänjoentien varresta on yhteyksiä useille soille, ja on riski, että uusi moottorikelkkaura lisäisi luvaton maastoliikennettä. Uusi moottorikelkkaura ei ole välttämätön mutta aiheuttaisi toteutuessaan merkittävää haittaa keskelle luonnonsuojelualuetta.

Virkistysmetsän ja lähiluonnon rakentamiseen liittyvät ongelmat

Syötteen kävijämäärät ovat kasvaneet sekä matkailualueen kasvaessa että ulkoilun ja retkeilyn suosion kasvaessa viimeisen 15 vuoden aikana. Syötteelle tullaan nauttimaan ulkoilmaelämästä monella eri tavalla. Suurin osa retkistä tehdään kohtuullisen lähellä majoituspaikkaa, mikäli se on mahdollista.

Syötteen kansallispuisto on luonnonsuojelualue ja Iso-Syötteen retkeilyalue myös luonnonsuojelualueeksi varattu alue, joihin myös virkistyskäyttöä ohjataan. Kuitenkin pelkästään niihin virkistyskäytön ohjaaminen ei ole ekologisesti eikä sosiaalisesti kestävä.

Tulevaa kysyntää emme voi ennustaa, mutta tiedämme, että se kasvaa edelleen jo pelkästään jo rakennetun uuden majoituskapasiteetin kautta. Suojelualueiden ulkopuolelle jääneiden vanhojen metsien rakentaminen ohjaisi kasvavan virkistyskäytön suojelualueille. Siksi on erittäin lyhytnäköistä, että virkistysmetsää ja lähiluontoa rakennettaisiin nyt, jolloin ne ovat käytännössä ikuisesti pois virkistys- ja luontomatkailukäytöstä.

Luontomatkailu on nopeimmin kasvava matkailun osa-alue. Luonnosta haetaan muun muassa rauhaa ja hiljaisuutta. Suomalaiset kokevat luonnontilaiset metsät vesistöjen jälkeen toiseksi parhaiten luontomatkailuun soveltuvaksi luon-

totyypiksi. Etelä-Suomessa luonnonmetsien vähäinen määrä rajoittaa luontomatkailun kehittämismahdollisuuksia. Syötteen vanhojen metsien rakentaminen vähentäisi tulevien matkailutoimijoiden valinnanmahdollisuuksia liiketoiminnalleen.

Syötteen virkistysmetsä on Metsähallituksen itsensä perustama virkistyskäytön tarpeisiin perustettu alue, ei rakentamisen reservialue. Ei voi olla niin, että heti kun kysyntää rakennusmaalle ilmenee, virkistysmetsä ollaan ilman julkista keskustelua rakentamassa.

Vanhojen metsien hävittämiseen liittyvät ekologiset ongelmat

Suomen metsälajisto on uhanalaistunut metsäelinympäristöjen hävittämisen ja pirstomisen vuoksi. Noin 300 lajin uhanalaisuuden syyksi on määritelty vanhojen metsien väheneminen. Luonnon monimuotoisuus heikentyy, mitä sanotaan myös luontokadoksi. Koska metsätalous on intensiivistä ja kaikkialle ulottuvaa, metsän kiertoaika on lyhyt ja luonnonsuojelualueita on suhteessa talousmetsiin vähän, vanhoja metsiä Suomessa on erityisen vähän. Vain alle kolme prosenttia Suomen metsämaasta on luokiteltu luonnontilaiseksi, eli sellaiseksi, jossa ihmisen toiminta ei näy. Luonnonmetsiä Lapin eteläpuolella on vain 1 % metsistä. Pelkästään 2000-luvulla yli 100-vuotiaat metsät ovat vähentyneet koko maan tasolla lähes 20 % 1990-luvun loppuun verrattuna. Vanhat metsät ovat katoamassa muualta kuin suojelualueilta, ja se näkyy lajistossamme. Vanhoja metsiä ei ole koskaan ollut näin vähän, eikä vanhojen metsien lajien uhka hävitä näin suuri.

Syötteellä rakentamisen alueiksi suunnitellut valtion maat ovat vanhaa metsää, joka on paikoin edustavampaa kuin moni Syötteen kansallispuiston sisälle rajautuva metsäalue. Alueilla on kuusijatkumo niin pitkään, kun Suomessa on kuusia kasvanut (5500 – 3000 vuotta) ja puusto on erirakenteista. Kuuset ovat luontaisesti syntyneet ilman nykyistä viljelymetsätaloutta, joka ulottuu lähes kaikenkattavasti läpi Suomen.

Osa rakennettavaksi suunnitelluista alueista sisältyi vuonna 1977 laadittuun kansallispuistokomitean mietintöön Ison Syötteen – Raatevaaran kansallispuistosta. Ne ovat olleet Metsähallituksen hakkuilta rauhoittamia aarnialueita jo sata vuotta.

Osasta Syötteen vanhoja metsiä on puuta ajansaatossa haettu ja lahoppuuta ei ole yhtä paljon kuin pidempään luonnontilassa olleissa metsissä. Aiempi puunkäyttönäky siis lahoppuun vähyytenä. Toisaalta lahoppuuta kertyy jatkuvasti mutta hitaasti, sillä Syötteellä puut myös kasvavat hitaasti ja kapeatkin kuuset voivat olla satoja vuosia vanhoja. Syötteen vanhat metsät ovat lähellä luonnontilaisia ja hyvässä luonnontilaistumisen vaiheessa.

Metsät ovat hiilivarastoja. Jos metsät rakennetaan, metsän sitoma hiili menetetään pysyvästi ja siitä syntyy hiilipäästö. Metsäkato aiheuttaa koko Suomen ilmastopäästöistä noin kuusi prosenttia. Vanhoihin metsiin on varastoitunut hiiltä puihin ja maahan jopa tuhansien vuosien ajan. Nuorissa talousmetsissä hiilivarasto on tästä murto-osan.

Iso-Syötettä ympäröivä entinen aarnimetsä on pitkälti jo rakennettu, eikä sitä voi rakentaa enempää ilman että menetetään sen ekologinen toiminnallisuus vanhojen metsien lajistolle. Yksi kiistattomampia säännönmukaisuuksia ekologiassa on, että suurempi alue pystyy ylläpitämään suuremman lajimäärän.

Lopuksi

Yleiskaavamääräyksessä nro 3 sanotaan, että ”Alueiden suunnittelussa sekä toteutuksessa tulee huomioida luontoarvojen säilyttäminen”. Kaavaluonnos ei ole tämän määräyksen mukainen.

On ymmärrettävää, että Metsähallitus haluaa muuttaa rahaksi hallinnoimansa maat kasvavan matkailukeskuksen ympäristöstä ja kaupungin näkökulmasta kaavoittaminen valtion maalle on helppoa. Prosessissa on kuitenkin täysin unohdettu sekä käynnissä oleva maailmanlaajuinen luontokato, joka tapahtuu myös Pudasjärvellä, sekä tulevaisuuden luontomatkailun tarpeet ja matkailualueen vetovoima. Valtion vanhojen metsien rakentamisen sijaan ne tulee säästää

Vastineet 3/2026

ja ohjata rakentaminen jo heikennettyihin elinympäristöihin. Yksityismaille rakentamisen ohjaaminen jättäisi tulot alueelle mutta tämä vaihtoehto ei kaavaluonnoksessa näy.

Samaan aikaan kun Metsähallitus tekee paljon ennallistamistoimenpiteitä luonnontilan palautumisen nopeuttamiseksi ympäri Suomea, se suunnittelee myyvänsä tonttimaata vanhasta metsästä. Vanhoja metsiä saa kaikkein nopeimmin jättämällä olemassa olevat rauhaan.

Tulisi muistaa, että parhaat tonttimaat loppuvat joskus. Vanhojen metsien hävittäminen rakentamisella kannattaisi lopettaa siinä vaiheessa, kun niitä on vielä jäljellä. Syötteen vanhat metsät ovat Pudasjärven upeimpia, harvinaisia koko Suomen mittakaavassa. Vanhojen metsien nakertaminen pala palalta heikentää paitsi Syötteen omaleimaisuutta matkailualueena, myös vähentää vanhojen metsien määrää Suomessa. 90-luvulla kaavoitettiin suuri osa Iso-Syötteen vanhoista metsistä, nyt pitäisi olla ymmärrystä jättää loput rakentamatta. Syötteellä hyvällä kaavoittamisella olisi mahdollista osoittaa, että luontomatkailua voidaan tehdä luontoarvoja kunnioittamalla ja tulevia luontomatkailun mahdollisuuksia pilaamatta.

Kaavaa varten on tehtävä kattavat luontoselvitykset, jotka vielä kokonaan puuttuivat tästä vaiheesta.

Vastine:

Vanhat metsät ovat niin luontoarvoiltaan, ekologiselta merkitykseltään kuin maisemallisilta tekijöiltäänkin tärkeitä ja samalla myös yksi Syötteen vetovoimatekijöistä. Huoli metsien säilymisestä on aiheellinen. Alueella on maastokaudella 2024 tehty kattavat luontoselvitykset, joiden tulokset on huomioitu kaavaehdotuksessa. Lausunnon ja luontoselvitysten tulosten pohjalta esitetään kaavaehdotukseen joitakin rakentamisen alueita poistettavan, siirrettävän ja pienennettävän. Rakennettaviksi esitetyillä alueilla veloitetaan kaavamääräyksiin huomioimaan vanhat metsät ja muut luontoarvot sekä säilyttämään mahdollisuuksien mukaan puustoa ja luontoa alueella. Osa vielä rakentumattomista asuntoalueista pohjautuu voimassa oleviin asemakaavoihin, eikä yleiskaavan yhteydessä ole nähty tarpeelliseksi rajoittaa jo suunniteltuja alueita.

Riihikummun ja Isosyötteentien väliset vanhat metsät:

Yleiskaavassa kaksi Riihikummun eteläpuolista RA-aluetta ovat jo valmiiksi asemakaavoitettuja ja voimassa olevassa yleiskaavassa alue on osoitettu matkailupalvelujen läheisyyteen sijoittuvaksi tiiviiksi loma-asuntoalueeksi (RA-2). Alueet eivät ole vielä rakentuneet, mutta lainvoimaisen asemakaavan pohjalta jo nyt rakennettavissa. Saadun palautteen pohjalta alueiden merkinnäksi on kaavaehdotusvaiheessa täydennetty RA-2/s (loma-asuntoalue, jolla ympäristö säilytetään).

Syötekyläntien itäpuolisilta uusilta loma-asuntoalueiksi esitetyiltä alueilta on luontoselvitysten yhteydessä tunnistettu luontoarvoja ja alueella on lausunnon mukaisesti yhtenäisenä säilyneitä vanhoja metsiä, joita tulisi säästää. Alue palvelee myös itä-länsisuuntaisena ekologisena yhteytenä. Kaavaehdotuksessa esitetään kahden erillistä RA-alueen sijaan yhtä, jonkin verran pienempää RA-aluetta näiden eteläpuolelle poikkitien varteen, jossa metsä on pohjoisosaa nuorempaa eikä tunnistettuja luontoarvoja ole lukuun ottamatta pienialaista luonnon monimuotoisuutta turvaavaa luonto-4.1-kohdetta

Isosyötteentien eteläpuolinen AP-alue pohjautuu voimassa olevaan yleiskaavaan ja asemakaavaan. Alue ei ole vielä rakentunut, mutta lainvoimaisen asemakaavan pohjalta jo nyt rakennettavissa. Alueen halki kulkee vanha tielinja, jota esitetään kevyen liikenteen yhteydeksi. Alue on tielinjan ympäristössä hakattua, mutta itäosa on vanhaa metsää. Alue sijaitsee varsin keskeisellä paikalla verraten lähellä palveluja, joten se on muutoin asuinrakentamiselle hyvin soveltuva sijainti.

Vastineet 3/2026

Tämän AP-alueen eteläpuolinen RA-alue tukeutuu niin ikään osittain vanhaan tielinjaan. Alueella on osittain vanhaa metsää. Alue soveltuu liikenneturvallisuuden vuoksi paremmin rakentamiseen kuin Syötekyläntien itäpuoliset alueet.

Syötekyläntien ylittävät itä-länsisuuntaiset ekologiset yhteydet länsipuolen Natura-alueen ja itäpuolisen Syötteen virkistymetsän välillä ovat tärkeitä. Kaavaluonnoksessa esitettiin arvioiden pohjalta toista kulkevaksi Riihikummun pohjoispuolelta ja toista Riihikummun vielä rakentamattomien loma-asuntoalueiden eteläpuolelta. Kaavaluonnoksen jälkeen maastossa tehtyjen luontoselvitysten yhteydessä sijainteja on tarkennettu. Eteläisempi yhteys poistettiin toimimattomana. Pohjoisempaa linjausta on vahvistettu ja se on muutettu kulkemaan enemmän metsäisillä alueilla kuin avosoilla ja hakatuilla metsäalueilla. Lisäksi maantien varren alue on kaavaehdotuksessa osoitettu merkinnällä liito-oravan kannalta tärkeä yhteystarvealue.

Vanhakankaan ja Isosyötteentien vanhat metsät:

Vanhakankaan alueesta parhaiten rakentamiseen sopiva alue on entisen hiihtostadionin alue sekä alueen itäosa. Vanhakankaan pohjoisosassa on sekä voimassa olevassa yleiskaavassa että asemakaavassa loma-asuntoaluetta. Lausunnon mukaisesti alue sijaitsee aivan kansallispuiston ja luonnonsuojelualueen vieressä, eikä alueen metsä poikkea juurikaan kansallispuiston alueesta ja luontoselvityksissä alueelta on tunnistettu luonnon monimuotoisuutta turvaavia ja tukevia arvoja. Puskurivyöhykkeen jättäminen suojelualueelle on tarkoituksenmukaista. Vanhakankaan alueen rajausta on tarkasteltu yleiskaavan kanssa rinnakkain laadittavan asemakaavan yhteydessä uudelleen ja alueen länsiosa jätetään rakentamisen ulkopuolelle. Alueen eteläosa osoitetaan RM-alueena ja pohjoisosa RA-1/s-alueena, jolla ympäristö tulee säilyttää.

Iso-Syötteen rinteellä on ehkäpä koko alueella eniten rakentamispainetta ja kysyntää. Samanaikaisesti tavoitteena on säilyttää maisema- ja luontoarvoja eikä rakentamista herkälle alueelle tulisi merkittävästi lisätä. Kompromissina esitetään yhtä uutta aluetta Isosyötteentien varteen rinnealueelle. Kaavamääräyksillä veloitetaan sopeuttamaan rakentaminen maastoon ja maisemaan.

Pikku-Syötteen vanhat metsät:

Yleiskaavan ja yleisesti Syötteen alueen kehittämisen yhtenä tavoitteena on kehittää myös Pikku-Syötteen aluetta omana keskuksenaan ja lisätä alueen elinvoimaa, mikä edellyttää jonkin verran myös uutta rakentamista. Pikku-Syötteen länsipuolen juuressa sijaitseva RM-alue on esitetty myös Syötteen voimassa olevassa yleiskaavassa. Alueella sijaitsee vanhoja metsiä ja luontoselvityksen tulosten perusteella säilytettäviä luontoarvoja, joten rajausta on tarkistettu uudelleen. Samoin Pikku-Syötteen huipulla Syötekeskuksentien pohjoispuolella oleva alue on niin ikään voimassa olevassa yleiskaavassa, joskin sijaintia on muutettu liikenteellisesti sopivammaksi. Toinen huipulla sijaitseva uusi RM-alue on pyritty sijoittamaan siten, että luontoarvoja säästyisi mahdollisimman paljon. Alueiden rajauksia on tarkistettu huomioimaan paremmin vanhat metsät ja luontoarvot. Alueen ympärillä on enemmän vanhaa metsää. Kaavamääräyksillä veloitetaan sovittamaan uusi rakentaminen maisemaan ja säilyttämään luontoa.

Uusi moottorikelkkaura Pärjänjoentien varressa:

Kaavassa esitetty uusi moottorikelkkaura kulkee koko matkalta Natura-alueella. Syötteelle on toivottu toista ympyräreittiä ja linjaus on sijoitettu Pärjänjoentien varteen, jossa Natura-alueella haitat olisivat pienemmät verrattuna keskellä metsäaluetta kulkevaan reittiin. Luontoselvitysten yhteydessä Pärjänjoentien varresta on todettu säilytettäviä luontoarvoja, eikä tien maastokäytävää ole tarkoituksenmukaista leventää entisestään vaikeuttaen esimerkiksi liito-oravan ja lepakoiden liikkumista. Palautteen ja luontoselvitysten tulosten pohjalta kelkkareitti päädyttiin poistamaan kaavaehdotuksesta.

Virkistymetsän ja lähiluonnon rakentamiseen liittyvät ongelmat:

Rakentaminen alueella lisää kansallispuiston ja suojelualueiden virkistyskäyttöä ja luonnon kulutusta. Kulutuksen lisääntymistä on selvitetty tarkemmin yleiskaavan Natura-arvioinnissa. Yleiskaavan yhtenä tavoitteena on tasata käyt-

töpainetta alueella, erityisesti kansallispuistossa. Kaavan pohjana olleessa master planissakin esitettiin Pikku-Syötteen ja Iso-Syötteen väliselle, tällä hetkellä vähemmän virkistykseen käytetylle alueelle, lähiretkeilyn kehittämisaluetta. Palautteessa on toivottu erityisesti lyhyitä lähireittejä ja nykyistä parempia kevyen liikenteen yhteyksiä. Yleiskaavan uusilla rakentamisalueilla on huomioitu yhteydet ympäristön reiteille ja lähiluontoon, samoin uudet kevyen liikenteen yhteydet muodostavat uusia lähiliikuntaan ja retkeilyynkin soveltuvia yhteyksiä, mikä vähentää osaltaan painetta tällä hetkellä enemmän käytetyillä reiteillä ja alueilla.

6.) Paliskuntain yhdistys 27.3.2024

Alue kattaa Iso-Syötteen ja Pikku-Syötteen matkailukeskukset lähialueineen. Osa Syötteen kansallispuiston eteläisestä alueesta sijoittuu suunnittelualueelle. Suunnittelualan eteläosaan sijoittuvat Naamangan, Salmiperän ja Pytkynharjun alueet. Suunnittelualueella on runsaasti virkistystoimintoja ja erilaisia reitistöjä. Alueella on paljon matkailurakentamiseen ja loma-asuntorakentamiseen painottuvia alueita. Rakennettuja alueita on etenkin Iso-Syötteen ja Pikku-Syötteen läheisyydessä. Vakituinen asuminen painottuu etenkin Syötekylän alueelle. Uuden kaavan tavoitteena on kaavaselostuksen mukaan saada mm. uusia alueita rakentamisen piiriin sekä kehittää alueiden toimintoja, matkailua ja reitistöjä.

Kaavan suunnittelualue sijoittuu pääosin Pintamon paliskuntaan. Kaava-alueen länsiosa sijoittuu Pudasjärven Livon paliskunnan alueelle. Alueella voi laiduntaa myös Taivalkosken paliskunnan poroja Pintamon paliskunnan suurin sallittu eloporomäärä on 2600 ja poronmistajia on 55. Pudasjärven Livossa vastaavat luvut ovat 2100 ja 48 ja Taivalkosken 2500 ja 69. Paliskuntien poronhoito perustuu luonnonlaitumiin ja porojen vapaaseen laiduntamiseen laidunkiertonsa mukaisesti. Poronhoito on merkittävä elinkeino Pudasjärvellä. Se on tärkeä työllistäjä paitsi suoraan, myös lihan ja muiden tuotteiden jalostuksen sekä matkailupalveluiden kautta.

Poronhoidon huomioon ottaminen kaavoituksessa

Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto koko poronhoitoalueella. Poronhoitolaki (848/1990) (PHL) on erityislaki, joka tulee ottaa huomioon poronhoitoalueella toimittaessa.

Poronhoitolaki turvaa elinkeinon aseman ja säättää poronhoidolle sen perusedellytyksen, vapaan laidunnusoikeuden (PHL 3 §): "Poronhoitoa saadaan tässä laissa säädettyjen rajoitusten harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus- tai hallintaoikeudesta riippumatta." Se tarkoittaa porolle oikeutta ottaa ravintonsa vapaasti luonnosta. Poronhoitolaissa määritellään rajoituksia porojen laiduntamiselle. PHL 31 §:n mukaan muualla kuin saamelaisien kotiseutualueella poroja on hoidettava siten, etteivät ne pääse puutarhoihin, vakinaisten asuntojen pihoihin tai muille erityiseen käyttöön otetulle alueelle. Rajoitus ei koske vapaa-ajan asuntoja eikä yritystoiminnan alueita eivätkä ne ole myöskään lain tarkoittamaa muuta erityiseen käyttöön otettua aluetta. Vapaa-ajan asuntoja tai yritystoimintaa ei myöskään koske paliskunnan aitaamisvelvollisuus vahinkojen estämistapauksissa. Poronhoitolain 53 § velvoittaa viranomaisen neuvottelemaan asianomaisen paliskunnan kanssa valtion maita koskevien hankkeiden yhteydessä, mikäli ne vaikuttavat olennaisesti poronhoidon harjoittamiseen.

Voimassa olevan Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan poronhoitoalueen rajaa koskevan merkinnän määräys kuuluu: "Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet, kuten erotus- ja ruokintapaikat sekä pyyntiaidat. Valtion maiden käytön osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan kanssa," Kaavan suunnittelualue sijoittuu osittain valtion maille. Maakunta-

kaavan määräys ei rajaa neuvotteluvollisuutta valtion viranomaiselle, vaan laajentaa sen muillekin alueiden käyttöä suunnitteleville, kuten kunnalle kaavoittavana viranomaisena.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 132/1999) 39 § mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaavalla ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Poronhoito on osa alueen elinkeinoelämää ja etenkin sivukylillä tärkeä toimeentulon lähde ja asuttuna pitävä. Poronhoitajat ovat alueella oikeudenhaltijoita, joille ei saa kaavoituksella aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Suunnittelualue on tärkeää poronhoidon laidun- ja toiminta-alueita ja poronhoidon turvaaminen hankkeen kaavoituksessa on välttämätöntä.

Vaikutukset poronhoidolle

Poronhoito on ekstensiivinen maankäyttömuoto, jonka kannattavuus perustuu laajoihin laidunalueisiin ja porojen luontaisen laidunkierron mukaiseen vapaaseen laiduntamiseen. Paliskunnan toiminnalliseen ympäristöön kuuluvat erilaiset laidunalueet (mm. kesä, talvi, rykimä, vasoma), ja niille siirtymiseen käytettävät alueet, sekä paliskunnan poronhoidon toiminta-alueet ja infrastruktuuri (mm. kuljetusreitit, erotusaidat, kämpät ym.). Paliskunnan toiminta on suunnitelmallista elinkeinon harjoittamista. Kaikki paliskunnan alueelle tuleva uusi toiminta vaikuttaa poronhoitoon, sillä paliskunta eri osineen on yhtenäinen toimintaympäristö. Eri alueiden merkityksen suuruus vaihtelee paliskunnan sisällä.

Yleisesti matkailurakentamisen kaavoituksen tavoitteena tulee olla rakentamisen tiivistäminen olemassa olevilla rakennetuilla alueilla. Uusia luonnontilaisia alueita ei tulisi ottaa rakentamisen piiriin ja muussakin käytön suunnittelussa tulee turvata myös rauhallisten alueiden säilyminen.

Kaavan vaikutukset poronhoitoon muodostuvat matkailun ja rakentamisen aiheuttamista suorista laidunten menetyksistä ja muutoksista. Lisäksi aiheutuu rakentamista laajemmalle alueella ulottuvaa häiriön lisääntymistä esimerkiksi reitistöjen ja muiden matkailutoimintojen alueilla. Häiriötä voi aiheutua sekä porojen laiduntamiselle että poronhoidon toiminnalle. Alueella laiduntaa Pintamon, Pudasjärven Livon ja Taivalkosken paliskuntien poroja ja niitä myös käsitellään paliskuntien yhteistyönä. Kaavan suunnittelualueella on kevätlaidunalueita, missä poroja myös vasoo. Kaava-alue on pääosin kesälaidunalueita ja osittain syyslaidunalueita ja rykimäaluetta. Alueella laiduntaa jonkin verran poroja myös talvella. Etenkin lisääntymisaikoina alueen rauhallisuuden säilyttäminen lisääntymisalueilla on tärkeää. Porot laiduntavat pääasiassa rakennettujen alueiden ulkopuolella, mutta jonkin verran hirvasporoja on keskikesällä räkkäaikana hakeutunut alueen sora- tai asfalttipinnoille räkkäsuojaan. Niitä varten paliskunta on pystyttänyt räkkäsuojia ja aitauksia, joista poroja on otettu kiinni ja viety autokyydeillä muualle.

Kaava-alueella tehdään poronhoitotoimintaa kahdella pyyntiaidalla. Aidat sijaitsevat valtion mailla Ahvenvaarassa ja Romekankaalla. Aidoissa erotellaan poroja syksyisin ja niiden alueella lisäruokitaan poroja talvella. Aitojen ympäristöissä on tärkeää säilyttää rauhallisuus, jotta poroja voitaisiin edelleen käsitellä niissä. Kesämerkintä tapahtuu siellä missä porot kulloinkin ovat tokassa alueelle väliaikaisesti pystytettävillä siirtoaidoilla.

Kaavan valmisteluaineisto

Kaavassa on selvitettävä sen vaikutukset niin laajasti kuin niitä arvioidaan olevan. Vaikutuksia poronhoidolle ei ole arvioitu. Poronhoidon nykyinen toiminta tulee kuvata ja kaavan vaikutukset poronhoidolle tulee arvioida yhteistyössä alueen paliskuntien kanssa, sillä he ovat oman toimintansa ja matkailun nykyisten vaikutusten parhaita asiantuntijoita.

Pintamon ja Pudasjärven Livon paliskunnat sekä Paliskuntain yhdistys on merkitty asianmukaisesti kaavan osallisiksi OAS:ssa. Poronhoitolain 53 § mukainen neuvottelu on aiottu tarvittaessa käydä kaavan valmisteluvaiheessa, mutta sitä ei ole toteutettu. Neuvottelu tulee käydä kaavaehdotuksen valmistelun aikana. Paliskunnilta ja Paliskuntain yhdistykseltä tulee pyytää kaavan eri vaiheissa lausunnot.

Vastineet 3/2026

Kaavaluonnokseen on otettu maakuntakaavan määräystä mukaileva yleinen kaavamääräys: 'Tarkemmassa suunnittelussa on turvattava porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoalueelle rakennettaessa on huomioitava poronhoitolain 3 § takaama porojen vapaa laidunnusoikeus.'

Määräys on tarpeellinen ja hyvä. Se ei kuitenkaan ole yksin riittävä. Alueelle rakentaville tulee myös tonttien luovutus- kirjoissa informoida alueen poronhoitoalueelle sijoittumisesta, ja siitä ettei paliskunnalla ole vahinkojen estämisvelvollisuutta esim. aitaamalla loma-asuntojen ja liiketoiminnan kyseessä ollessa. Valtion maiden osalta tästä onkin sovittu Paliskuntain ja Metsähallituksen välisessä sopimuksessa.

Kaavassa osoitetaan toimintaa, joka aiheuttaa laidunmenetyksiä ja häiriötä laajemmalla kuin rakennetuille alueille. Poronhoito tulee ottaa huomioon ja maakuntakaavan ohjauksen mukaisesti myös turvata matkailurakentamisen, matkailutoiminnan, reittien ja tapahtumien tarkemmassa suunnittelussa. Loma-asunto-, asunto- ja matkailupalveluiden rakentamista osoitetaan pääasiassa jo rakennettujen alueiden yhteyteen. Jonkin verran rakentamista kuitenkin myös osoitetaan myös rakentamattomille alueille valtion mailla, jopa aivan kansallispuiston viereen, mitä tulisi vielä harkita. Kun alue kerran rakennetaan, sen läheisyyteen väistämättä tullaan kaavoittamaan tulevaisuudessa lisää rakentamista ja häiriötä aiheuttavaa toimintaa.

Kaava-alueelle sijoittuu Pintamon paliskunnan pyyntiaita- paikkoja, joissa poroja erotellaan syksyllä, ja talvisin myös lisäruokitaan. Aita-alueet tulisi merkitä kaavaan, jotta ne osataan ottaa huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa. Muualla poronhoitoalueella on käytetty esimerkiksi ph-osa-aluemerkintää ja sopivia alueen toimintamahdollisuuksia turvaavia määräyksiä. Romekankaan aita on VR-alueella ja poronhoidon huomioon ottaminen retkeily- ja virkistyskäytön tarkemmassa suunnittelussa on tarpeellista. Ahvenvaaran aita-alue on M-alueella ja sen viereen sijoittuu ulkoluureitti. Ph-merkintöjen lisäksi myös poronhoidon rakennelmien rakentaminen tulee olla sallittua näiden kaavamerkintöjen (M- ja VR) alueille ja se tulisi lisätä merkintöjen määräyksiin.

Paliskuntain yhdistys korostaa, että alueen paliskuntien kanssa tulee neuvotella kaavan tarkemmasta sisällöstä sekä poronhoitoa turvaavista kaavamerkinnöistä ja määräyksistä. Paliskunnat tulee osallistaa myös reitistöjen tarkempaan suunnitteluun.

Vastine:

Yleiskaavan tavoitteena on nykyisten alueiden tiivistäminen. Kaavaratkaisussa onkin pyritty sijoittamaan uutta rakentamista olevan yhdyskuntarakenteen sisälle tai sitä täydentäen. Tämä takaa myös rauhallisten alueiden säilymisen, mikä on tärkeää niin luonnonympäristön, ihmisten virkistyskäytön kuin porojen laidunnuksenkin kannalta. Jonkin verran alueita poistuu porojen laiduntamiselta uuden rakentamisen myötä ja osittain epäsuorasti lisääntyvän virkistyskäytön kautta. Joitakin uusia rakentamisen alueita on poistettu, siirretty tai niiden rajauksia on muutettu. Nykyiseen yleiskaavaan verrattuna rakentamisen alueita ja reservialueita osoitetaan suppeammille alueille.

Kaava-alueelle sijoittuvat pyyntiaidot Romekankaalla ja Ahvenvaaralla lisätään kaavakartalle ph-osa-alue-merkinnällä. Romekankaan pyyntiaita sijoittuu MU- ja SL-alueiden rajalle Pärjänjoentien varteen. Pärjänjoentien varteen kaavaluonnoksessa esitetty moottorikelkkaura poistetaan kaavaehdotuksesta, mikä osaltaan turvaa myös pyyntiaidan ympäristön rauhallisuuden. Vaikka MU-alueella on ulkoilun ohjaamistarvetta, ei pyyntiaidan ympäristöön suunnitella reittejä, intensiivistä virkistyskäyttöä tai muuta muuttuvaa maankäyttöä. Ahvenvaaran pyyntiaita sijaitsee Näköalatie varressa M-alueella. Alueen läheisyydessä 400 metrin etäisyydellä on yksittäinen loma-asunto, joka on merkitty RA-3-merkinnällä. Alueen lähiympäristössä on olemassa olevaa retkeilyreitistöä. Kaavassa ei osoiteta uusia reittejä lähialueelle. Moottorikelkkaura kulkee 400 metrin etäisyydellä pyyntiaita-alueesta.

Kaavaselostuksen poronhoidon osuutta on täydennetty lausunnon tiedoilla mm. poronhoidon nykytilan kuvauksesta. Kaavaehdotukseen on täydennetty porovaikutusten arviointia poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten osalta lausun-

non tietojen sekä paliskunnalta saatujen tietojen pohjalta. Poronhoitolain 53 § mukainen neuvottelu järjestettiin helmikuussa 2025.

Kaavamääräyksiin ei ole tarkoituksenmukaista lisätä esitettyä kirjausta vahinkojen estämisvelvollisuuden rajoituksista, mutta kaupunki voi tiedottaa asiasta tontinluovutuksen yhteydessä sekä yleisessä viestinnässään.

7.) Pohjois-Pohjanmaan ELY 5.4.2024

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Luonto ja alueidenkäyttö -yksikkö

Alueidenkäyttöryhmä

Syötteen alueelle on tullut vireille oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jonka tavoitevuosi on 2035. Suunnittelualueen laajuus on noin 340 km² ja siihen sisältyy mm. Iso- ja Pikku-Syötteiden matkailukeskukset ja Syötekyä sekä Pytkynharju ja Naamankajärvi lähiympäristöineen. Uusi yleiskaava tulee korvaamaan alueella nykyisin voimassa olevat yleiskaavat eikä yleiskaavaa laadita MRL 72 §:n mukaisena, suoraan rakennusluvien myöntämiseen mahdollistavana rantayleiskaavana. Lähtökohtaisesti kaikki rakennettaviksi osoitetut alueet on yleismääräyksellä osoitettu asemakaavoitettaviksi. Alueen yleiskaavallinen kehittäminen on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maakunnallisesti merkittävä hanke, jolla on suuri vaikutus Pudasjärven kaupungin elinvoimaisuuteen.

Yleiskaavan mitoituksen ja vaikutusten arvioinnin osalta ELY-keskus kiinnittää huomiota loma-asuntoalueiden (RA) kaavamääräykseen. Samaa RA-kaavamerkintää ja -määräystä on käytetty sekä yksittäisillä, paikoin tulvauhanalaisella alueella olevilla RA-rakennuspaikoilla Pärjänjoen varressa, että laajoilla asemakaavoitetuilla/-kaavoitettavilla RA-alueilla aina Pikku-Syötteeltä Pytkynharjulle. Kaavamääräys sallii myös "ympärivuotisen asumisen, mikäli se soveltuu alueen muuhun maankäyttöön". ELY-keskus katsoo, että kaavaluonnosratkaisu tällaisenaan lisää yhdyskuntarakenteen hajautumista. Pysyvän asumisen sijoitumista tulee tutkia ja ohjata tarkemmin ehdotusvaiheessa ja arvioida sen vaikutukset (vrt. maankäyttö- ja rakennusasetus 1 §). Lisäksi yleiskaavassa tulisi käyttää useampaa indeksoitua RA-kaavamääräystä, jotta erilaiset loma-asuntoaluetyypit tulisivat paremmin huomioituiksi. Koska lähtökohtaisesti RA-asuntoalueille ei kuulu pysyvä asuminen (pysyvän asumisen vaikutukset ovat erilaiset kuin loma-asumisen), ei pelkkää RA-kaavamerkintää tulisi käyttää alueilla, joilla pysyväkin asuminen mahdollista.

Yleiskaavan laadintaa ohjaavat Pohjois-Pohjanmaan 1., 2. ja 3. vaihemaakuntakaava. Vaihemaakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä tulee ottaa suurennos, sillä kaavaselostuksen nykyisestä karttaotteesta ei saa kunnolla selvää. Erityisen tärkeää tämä on maakuntakaavan ohjausvaikutuksen vuoksi. Vaikutusten arviointi yleiskaavan maakuntakaavan mukaisuudesta on tässä vaiheessa hyvin yleispiirteistä. Selostusvaiheessa maakuntakaavan mukaisuutta tulee arvioida maakuntakaavamääräyksittäin (esim. taulukkomuodossa, kuten VAT:et on arvioitu). Yleisesti koko vaikutusten arviointi on luonnosvaiheen kaavaselostuksessa suppeahkoa, ja sitä tulee täydentää ehdotusvaiheessa. Esimerkiksi ilmastovaikutusten arviointi on pinta-

puolista eikä ilmastovaikutusten arviointityökaluja ole hyödynnetty suunnittelun apuvälineenä vertailemalla eri suunnitteluvaihtoehtojen ilmastovaikutuksia.

Pohjois-Pohjanmaan museon luonnosvaiheen lausunnot arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ja rakennetusta kulttuuriympäristöstä tulee huomioida kaavaehdotuksessa. Kulttuuriympäristön lähtötiedoissa on esitetty seudullisesti arvokkaita kohteita, mutta maakunnallisesti arvokkaat kohteet puuttuvat. Ehdotusvaiheessa lähtötietoaineistoa tulee täydentää tulevan rakennusinventoinnin lisäksi Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaa-kuntakaavan aineistolla. Koska alueen uusi rakennusinventointi tehdään vasta kesällä 2024, ottaa ELY-keskus tarkemmin kantaa rakennettuun kulttuuriympäristöön vasta ehdotusvaiheessa.

Kaavamerkintöjen esittämistapaa, kokoa/mittakaavaa, piirtojärjestystä ja väritystä kaavakartalla tulee ehdotusvaiheessa selkeyttää. Vaikka kyse on strategisesta, oikeusvaikutteisesta osayleiskaavasta, on kaavakartta paikoin vaikealukuinen useiden päällekkäisten merkintöjen vuoksi. Joiltakin aluevarauksilta (esim. Tunturihotelli Iso-Syötteen alue, Hulhavanahon pellot) puuttuu kaavamerkintä. Lisäksi kaavamerkinnöissä ja -määräyksissä kaavamerkinnät on osoitettu Yleiskaavamerkinnät ja -määräykset -oppaan mukaisesti (ympyröity tekstikupla, joka liittyy yhdysviivalla viivamaiseen kaavamerkintään), mutta kaavakartalla samat merkinnät (esim. luo, pv, nat) ovat pelkkinä irtonaisina teksteinä kaavamerkinnän vieressä. Kaavakartalla tulisi käyttää ensisijaisesti oppaan mukaista merkintätapaa ja -väritystä.

Teollisuusalueiden kaavamerkintänä on käytetty harmaata kohdemerkintäympyrää, jossa on kirjain T. Pelkkä T-kirjain viittaa yleisesti teollisuus- ja varastoalueeseen, ei teollisuusalueeseen, jolle ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia, kuten kaavamääräys suunnittelumääräyksineen on kaavaluonnoksessa. Jälkimmäisen alueen kaavamerkintänä tulee käyttää TY:tä.

Kaavaluonnoksessa suojeluohjelma-alueet on esitetty yhdellä kaavamerkinnällä. Kunkin suojeluohjelman taustalla on kuitenkin eri lainsäädäntö, joten eri suojeluohjelma-alueet tulisi osoittaa omilla kaavamerkinnöillään ja -määräyksillään.

Yleisiä huomioita kaavaselostuksesta:

- Osa kaavaselostuksen karttaotteista on resoluutioltaan huonoja ja niiden laatua tulisi parantaa ehdotusvaiheessa.
- Koska kaava-alue on laaja ja teemakarttaotteet/kuvat ovat pääsääntöisesti koko kaava-alueesta, ei kuvien mittakaavan ja resoluution vuoksi kuvista saa kunnolla selvää ja informaatioarvo jää heikoksi. Keskeisistä asioista tulisi ottaa lisäksi erillisiä suurennoksia.
- Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaa-kuntakaavan tilanne tulee päivittää kaava-aineistoon.
- Yhdyskuntarakenne kaava-alueella tulisi esittää myös karttaotteena, ei vain sanallisesti.
- Kappaleessa 3.14 on esitetty kaava-alueen häiriötekijöitä. ELY-keskus katsoo, että alueella oleva maa-ainesten ottoalue on vielä nykyisellään ympäristöhäiriötekijä kaava-alueella.
- Kappaleessa 3.14.1 on tekstiä Rukan alueen kaavaselostuksesta (mm. Ruka mainitaan). Koko kappale tulee lähtötietojen osalta tarkistaa, mikä koskee Syötettä ja mikä Rukaa.

- Yleiskaavaratkaisun perusteluista (kpl 7.2.2) s. 58 puuttuu oleva maa-ainesten ottoalue ja s. 59 Naaman-gan kylän valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.
- Melualueiden lähtötietoja tulee täydentää sekä kartoilla että sanallisesti, sillä kaavaluonnoskartan melu-alueiden etäisyydet tien keskiviivasta puuttuvat.
- Yleiskaavoituksen yhteydessä pidettävät poronhoitolain mukaisten neuvottelujen ajankohdat olisi hyvä lisätä selostukseen. Lisäksi paliskunnalta tulee varmistaa, että kpl 3.12.1 Poronhoito esitetyt lähtötiedot mm. poronhoidolle tärkeistä alueista ovat ajantasalla.

Luonnonsuojeluryhmä

ELY-keskus on 3.11.2023 lausunnossaan tuonut esille osayleiskaavan luontoselvitystarvetta ja tarvetta luonnonsuojelulain 35§ mukaiselle Natura-arvioinnille ja Natura-arviointiselvitykselle. Näiden selvitysten tulokset eivät olleet vielä käytettävissä kaavaluonnoksen 15.2.2024 ja kaavaselostuksen aikaan.

ELY-keskus tuo esille, että 15.2.2024 päivätyssä kaavaluonnoksessa on merkitty luo-alueeksi metsälain 10 § mukaiset arvokkaat elinympäristöt, mutta tiedossa olevia luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien esiintymis-paikkoja ja vesilain 2. luvun 11 § mukaisia kohteet ovat jääneet merkitsemättä. Kaavamerkinnot tulee täy-dentää ehdotusvaiheessa lähtötietojen ja vielä tehtävien täydentävien luontoselvitysten tietojen osalta. Kaavassa tulisi havaittavuuden ja suunnittelun helpottamiseksi erotella eri suojelutason luontokohteet, esim. osoittamalla niille erilaisia luo-indeksejä. Luo-merkinnöissä tulisi noudattaa päivitetyn LUOPAS-oppaan mukaisia suosituksia (kts. ELY-keskuksen 3.11.2023 lausunto). Kaava-alueella on useita valtion luonnonsuojelutarkoituksiin hankittuja alueita, joista puuttuu kaavamerkintöjä. Tiedot suojelualuevarauk-sista voi pyytää Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta.

ELY-keskus pitää hyvänä, että kaavaselostuksessa esitetään vuoden 2024 maastaselvitysten kohdealueet. Kohdealueet näyttäivät vastaavan keskeisiä alueita, joille suunnitellaan uutta rakentamista mahdollistavia aluevarauksia. Luontoselvityksen laadinnassa tulee huomioida em. OAS-lausunnon ohjeistus. Osa rakenta-misesta suunnitellaan osoitettavan Syötteen Natura-alueen välittömään läheisyyteen. ELY-keskus muistut-taa, että Natura-arvioinnin ja Natura-tarveharkinnan pohjaksi voi olla tarpeen tehdä maastotöitä Natura-alueella, mikäli alueelta ei ole tarpeeksi kattava tai ajankohtaista tietoa kaavan vaikutustenarvioinnin poh-jaksi.

Ympäristönsuojeluyksikkö

Pohjavedet

ELY-keskuksen edellisessä lausunnossa (OAS-vaiheessa) on otettu kantaa, siihen että tulee huomioida alu-eelle laadinnassa olevat pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat. Suojelusuunnitelmat ovat valmistuneet loppuvuodesta 2023 ja kattavat Pytkynharjun, Naamankaharjun ja Pikkukylän. Kaavaselostuksessa ei kui-tenkaan ole mainintaan suojelusuunnitelmista eikä niitä ole lähdeluettelossa. Suojelusuunnitelmien huomi-on ottaminen jää avoimeksi.

Pohjavesiä koskevaa kaavamääräystä tulee täydentää seuraavasti:

- Määräykseen tulee lisätä, että kyse on tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista, joihin voi sisältyä myös pohjavedestä suoraan riippuvaisia pintavesi- tai maaekosysteemejä. Tällä tarkoitetaan pohjavesialueiden E-merkintää (1E- ja 2E-luokka) Näitä on kaava-alueella Pytkynharju ja Naamankaharju.
- Kaavamääräykseen on pohjavesialueen osalta syytä lisätä myös määräys maalämpöjärjestelmistä. Joko niin, että energiakaivot ovat kiellettyjä pohjavesialueilla ja muista maalämpöjärjestelmistä tulee pyytää ELY-keskuksen lausunto tai niin että kaikista maalämpöjärjestelmistä tulee pyytää ELY-keskuksen lausunto.
- Lisäksi on syytä lisätä, että asemakaavassa on annettava pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi tarpeelliset määräykset ja että tarkemman suunnittelun tulee perustua riittäviin maaperä- ja pohjavesiselvityksiin.

Kaava-alueella on EO-merkintä (maa-ainesten ottoalue). ELY-keskuksen käsityksen mukaan kyseinen otto-alue on maa-aineksenottotoiminnan piirissä niiltä osin kuin se on pohjavesien suojelun ja maa-aineslain kannalta mahdollista, eikä ottotoimintaa ole syytä laajentaa olemassa olevaan ja voimassa oleviin lupiin nähden. Kyseessä on siis väistytävä maa-aineksen ottotoiminta, jolloin kaavamerkintä EO/M kuvaisi asiaa paremmin. On myös syytä kiinnittää huomio siihen, että EO-merkintä on vain nykyisen lupa-alueen ja vanhan ottoalueen laajuinen.

Harjunsuojeluohjelma-alueen merkintä puuttuu kokonaan. Sijoittuu Pytkynharjun ja Naamankaharjun alueelle, jossa myös Natura-alue-merkintä. Sekä Särkivaaran että Pytkynharjun vedenottamon välittömässä läheisyydessä on merkintä virkistys- ja matkailukohteesta (vihreä kolmio). ELY-keskus huomauttaa, että uusien rakennusten rakentamista tulee välttää vedenottamoiden välittömään läheisyyteen.

Melu

Kaavakartalla on osoitettu seututien 863 melualue. Myös muiden merkittävimpien melualueiden, kuten esimerkiksi moottorikelkkareittien ja muiden maanteiden melualueiden sijainti ja laajuus olisi hyvä pyrkiä arvioimaan ja esittää ne kaavassa melualuemerkinnällä myöhemmää suunnittelua varten. Melualueiden määrittämisperusteet tulee esittää kaavaselostuksessa.

Yleiskaavan kaavamääräyksillä tulee turvata edellytykset meluntorjunnan toteuttamiseksi sekä asemakaavoitettavilla että hajarakentamisalueilla. Kohteet, joissa on tai joihin on suunniteltu melulle herkkää toimintaa, tulee varustaa tarpeen mukaan meluntorjuntatarvemerkinnällä. Meluntorjunnasta on syytä antaa koko kaava-aluetta koskeva yleisluontoinen suunnittelumääräys. Uudet asunto- ja loma-asuntoalueet tulee ensisijaisesti sijoittaa alueille, joilla melun ohjearvot eivät ylitä. On huomattava, että meluohjearvot koskevat myös virkistysalueita.

Pilaantuneet maa-alueet (PIMA)

Maaperän tilan tietojärjestelmään (Matti-rekisteri) merkityt kohteet on kaavaluonnoksessa merkitty merkinnällä PiMa, Mahdollisesti pilaantuneen maa-alueen kohde. Kaavamääräyksen mukaisesti kyseisellä kohdemerkinnällä on osoitettu mahdollisesti pilaantuneet maa-alueet, joilla maaperän pilaantuneisuus ja puh-

distamistarve on selvitettävä ja tarvittaessa puhdistettava ennen alueeseen kohdistuvia toimenpiteitä. Merkinällä PiMa-osoitetut kohteen sijoittuvat Särkivaaran suljettua kaatopaikkaa lukuun ottamatta Syötekylän alueelle, kaavaluonnoksessa merkinällä AT-merkitylle alueelle.

ELY-keskus toteaa, että polttoaineiden jakelu on päättynyt myös Syötekylän kaupalla (Matti-id 100319506, SEO Syötekylä, Syötekyläntie 1257) ja kohteen lajiluokaksi on merkitty selvitystarve. Pima-asioiden osalta ei ole muutoin huomautettavaa kaavaluonnokseen.

Vesistöyksikkö

Kaavaselostuksen sivulla 58 häiriöiden ja suoja-alueiden kuvauksissa on kerrottu, että ”yleiskaavaratkaisussa on määritelty tulva-alttiille vesistöille kerran sadassa vuodessa toistuvat tulva-alueet. Alin rakentamiskorkeus on määritelty siten, että keskivedenkorkeuteen on lisätty 1 metri. Suunnittelu-alueelta ei ole ollut käytössä tulvahavaintoihin perustuvaa dataa.”

ELY-keskuksen vesistöyksikkö toteaa, ettei Syötteen osayleiskaava-alueen vesistöille ole määritetty kerran sadassa vuodessa (1/100a) toistuvaa tulvakorkeutta eikä keskivedenkorkeutta. Keskivedenkorkeuteen lisätty 1 metri ei myöskään ole 1/100a tulvakorkeus. Kaava-alueen vesistöistä ei ole ELY-keskuksella vedenkorkeushavaintoja eikä alueella ole hydrologisia havaintoasemia, jonka takia kaavasunnittelija on käyttänyt vertailuvesistönä Livojoen Hanhikosken hydrologisen mittausaseman tietoja keskiveden korkeuden arviointiin. Ajankohta 2.7.2018 on ollut Hanhikoskella ollut lähellä pitkän ajan keskiarvoa MW. Tulva-alue on kaavasunnittelijalta saadun tiedon mukaan tehty käyttäen MML:n KM 2 korkeusmalliaineiston 2.7.2018 veden korkeutta, johon on lisätty 1 metri. Kaavakartalle merkitty tulva-alue voidaan säilyttää suuntaa antavana. Kaavakartalle merkityn tulva-alueen mallinnusmenetelmä olisi syytä kertoa kaavaselostuksessa tarkemmin ja miksi on valittu juuri 2.7.2018 vedenkorkeus.

Kohdassa 7.2.2 sivulla 58 olevat kappaleet ”Yleiskaavaratkaisussa on määritelty tulva-alttiille vesistöille kerran sadassa vuodessa toistuvat tulva-alueet. Alin rakentamiskorkeus on määritelty siten, että keskivedenkorkeuteen on lisätty 1 metri. Suunnittelualueelta ei ole ollut käytössä tulvahavaintoihin perustuvaa dataa.

Alueen luoteisreunalla virtaavalle Pärjänjoelle on määritelty suuntaa antava laskennallinen tulva-alue. Alue on määritelty maastomallia hyödyntäen siten, että 2.7.2018 vesitilanteeseen on lisätty 1 metri.”

Kappaleet voisi kirjoittaa muotoon: ”Yleiskaavaratkaisussa on määritelty tulva-alttiille vesistöille suuntaa antavat tulva-alueet. Alinta rakentamiskorkeutta ei ole määritetty. Suuntaa antavana alimpana rakentamiskorkeutena voidaan pitää suurinta havaittua vedenkorkeutta + 1 metri tai muulla tavoin saatua suurinta vedenkorkeutta + 1 metri. Tarkemmassa kaavasunnittelussa ja suunnittelutarveratkaisussa tulee pyytää lausunto tulvariskienhallinnasta vastaavalta viranomaiselta.” Edellä kerrottu tulisi korjata myös merkintöihin. Pärjänjoen merkinnöistä tulisi myös poistaa lause ”Maankäytössä on huomioitava merkinällä osoitettu mallinnettu mahdollinen kerran 100 vuodessa toistuva tulva-alue.” ja korjata se kuulumaan ”Pärjänjoelle on määritelty suuntaa antava laskennallinen tulva-alue. Alue on määritelty MML:n korkeusmallia hyödyntäen siten, että 2.7.2018 vesitilanteeseen on lisätty 1 metri.” Edellä mainittu korjaus tulee tehdä myös kohdan 8.2.1 viimeiseen kappaleeseen.

Kohdassa 7.2.5 Valtakunnalliset ja seudulliset intressit kerrotaan: ”Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmaston muutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.” Tavoitteen toteutumisessa on ristiriitaa. Esim. Pärjänjoen las-kennalliselle tulva-alueelle on osoitettu merkinnällä RA mahdollistavaa uutta rakentamista. Kaikki tulva-alueille kohdistuvat uutta rakentamista mahdollistavat merkinnät tulisi siirtää mallinnettujen tulva-alueiden ulkopuolelle tai poistaa.

Kaavamerkinnöissä ja määräyksissä hulevesienhallintaa koskevaa määräystä voisi täydentää kuulumaan: ”Yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa ja aluevarauksissa tulee huomioida hulevesien hallinta ja käsittely huomioiden vesiensuojelu.”

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

Syötteen liikennejärjestelmäsuunnitelmaa laaditaan yhtä aikaa Syötteen osayleiskaavan kanssa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueen ja Pudasjärven kaupungin yhteistyönä. Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue näkee tärkeänä, että työn aikana on käyty aktiivista vuoropuhelua kaupungin ja ELY-keskuksen välillä. Liikennejärjestelmäsuunnitelman ratkaisut ja niiden perustelut tulee huomioida Syötteen osayleiskaavan kaavaehdotuksessa.

Kaavaselostuksessa on mainittu, että Syötekyläntie (mt 862) yhtyy suunnittelualueen lounaispuolella seututiehen 852 (Rytinkisalmentie). Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue huomauttaa, että Rytinkisalmientien tienumero on 858. Kuvassa 27 on kuvattu kartalla alueen tieverkko ja pysäköintipaikat. Kartalla olisi hyvä näkyä maanteiden osalta tienumerot ja kuvata tarkemmin teiden osalta selitelaatikon merkinnät. Kuvassa 28 on esitetty maanteiden osalta liikennemäärät. Kartalla olisi hyvä näkyä myös raskaan liikenteen osuus. Kappaleen 3.14.1 viimeisessä kappaleessa on puolestaan tärkeä tuoda esille, millaisia maalajit ovat Syötteen, ei Rukan alueella.

Kaavaselostuksen mukaan kaavan liikenteellinen ratkaisu pohjautuu pääosin olemassa olevaan verkkoon. Tärkeä kehityskohde ovat kävelyn ja pyöräilyn yhteydet. Tärkeimmät uudet jalankulun ja pyöräilyn yhteydet ovat Iso-Syötteeltä Pikku-Syötteelle sekä Iso-Syötteeltä Riihikumpuun. Riihikummusta reitti voi jatkaa Pytkynharjulle saakka monitoimiuraa pitkin. Syötteen valmisteilla olevassa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on tarkasteltu vaihtoehtoisia reittivaihtoehtoja jalankulun ja pyöräilyn reitin osalta Pytkynharjun alueella. Kaavaehdotuksessa tulee huomioida vaihtoehtotarkastelujen tulokset reitin sijainnin osalta. Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue näkee tärkeänä, että reitin sijainnissa huomiota kiinnitetään siihen, että reitillä maantien ylityspaikat ovat näkemiltään hyvissä paikoissa. Reitin sijaintia suunniteltaessa tärkeänä voidaan nähdä myös, että mm. Pytkynojantieltä ja Kellarilammentieltä reitti on helposti saavutettavissa.

Liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisen yhteydessä on nostettu esille, tulisiko kaavakartalle merkitä jalankulun ja pyöräilyn yhteystarve Syötekyläntien varteen Syötetien ja Oksanperäntien välille. Asiaa kannattaa tarkastella myös kaavatyön yhteydessä. Pudasjärvelle vuonna 2023 laaditussa kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelmassa kyseiselle välille ei ole kuitenkaan esitetty uutta aluereittiä. Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue näkee tärkeänä, että jalankulun ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen yhteyksiä on tarkoitus kehittää alueella. Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue näkee kuitenkin myös tärkeänä, että kaava-

työn aikana huomioita kiinnitetään pysäköintialueiden osalta riittäviin aluevarauksiin, sillä yksityisautoilulla tulee olemaan merkittävä rooli myös jatkossa alueella.

Osayleiskaavaluonnoksessa Iso-Syötteen pääliittymän alue (Syötetie ja Välihuikosen liittymät) on osoitettu kehitettävänä liittymänä. Vaihtoehtotarkastelut liittymän parantamisen osalta ovat vielä kesken, mutta kehittämistoimenpiteet tarkentuvat liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Kaavaehdotusvaiheessa on tärkeää tuoda esille Syötteen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet Iso-Syötteen pääliittymän osalta.

Kaavakartalla on esitetty uusia RA-alueita sekä Riihikummun että Pytkynharjun alueille, ja tätä myötä myös uusia liittymiä maantielle 862. Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue näkee tärkeänä, että Riihikummun kohdalla maantieliittymien sijaintia tarkastellaan ennen kaavaehdotusvaihetta.

Maantieverkolla tulee pyrkiä välttämään uusien nelihaaraliittymien syntymistä. Tarkastelussa on syytä huomioida myös läheisen alikulun sijainti. Pytkynharjun pohjoispuolelle suunnittelun uuden RA-alueen osalta on tärkeää tarkastella alueen kytkemistä Pytkynharjun alueeseen Pytkynojantien kautta, jolloin uutta liittymää ei maantielle tarvittaisi. Mikäli liittymä maantielle on välttämätön, tulee liittymän paikan suunnittelussa huomioida liittymäohjeen mukaiset riittävät näkemät.

Syötekyläntien varteen Välihuikonen -liittymän molemmille puolille on sijoitettu PT-merkinnällä olevat alueet. Ennen kaavaehdotusta on hyvä vielä tarkistaa, onko kulku maantien sijaista alueille mahdollista katuverkon kautta. Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue näkee tärkeänä, että kaavakartalla on huomioitu maantien 862 osalta teoreettisen tieliikenteen päivämelualueen 55 dB sijainti. Moottorikelkkaurien ja -reittien osalta tulee huomioida, ettei niitä sijoiteta maantien tiealueelle. Tien ylityksiin tulee kiinnittää huomiota, jotta ne eivät heikennä liikenneturvallisuutta alueella.

Kaavaselostuksen mukaan yleiskaavan vaikutukset liikenneturvallisuuteen ja saavutettavuuteen ovat pitkälti myönteiset. Kaavaratkaisu tukee alueen tiivistämisen myötä vahvasti kestävien kulkumuotojen käytön lisääntymistä.

Elinkeino, työvoima ja osaaminen -vastuualue

Osayleiskaavaprosessia tukee vastikään laadittu Syötteen Master Plan, joka on tiedoiltaan tuore ja tarjoaa hyvää pohjaa maankäyttösuunnittelulle. Master Planissa korostuu mm. matkailupalvelujen keskittäminen, liikkumisen ja saavutettavuuden helpous ja toimivat reitit aktiviteetteihin.

Kaava laaditaan laajassa yhteistyössä asukkaiden ja loma-asukkaiden, alueen toimijoiden sekä muiden osallisten kanssa. Vapaa-ajan asukkaiden määrä alueella on suhteellisesti suuri, joten heidän tarpeensa ja toiveensa on syytä huomioida tarkasti.

Tavoitteena on luoda alueelle monipuolisia asumismahdollisuuksia ja lisätä pysyvää asumista. Pula osaavasta työvoimasta on noussut jo pitkään esiin Syötteen alueella. Monipuolisen asumisen tarkastelussa on tarpeen huomioida myös sesonkityövoiman asuntotarpeet ja asuntojen optimaalinen sijainti.

Kaavahankkeessa aiotaan laatia kaupallinen palveluverkkoselvitys. Tämä on ensiarvoisen tärkeää. Kohdealueen palvelutarjonta (laajasti hahmottaen) on kasvanut hyvin maltillisesti viime vuosikymmeninä ja tämä on todennäköisesti heikentänyt alueen kiinnostavuutta ja matkailullista vetovoimaa. Vähittäiskaupan peruspalveluilla on suuri merkitys ympärivuotisille asukkaille. Riittävät peruspalvelut tukevat pysyvyyttä alueella. Monipaikkainen työ on lisännyt vapaa-ajan asuntojen käyttöä lomasesonkien ulkopuolella, mikä kasvattanee tonttien ja jo valmistuneiden asuntojen kysyntää. Palvelujen selvittäminen ja riittävä mitoittaminen tukee useiden väestöryhmin tarpeita Syöteen alueella.

Kaavamääräysluonnoksissa huomioidaan tarve turvata poronhoidon toimintaedellytykset ja kaavaselostuksessa kuvataan lyhyesti poronhoitoa koskevat säädökset. Kaavaehdotukseen olisi hyvä kuvata konkreettisesti millaisia toiminnallisia vaikutuksia poronhoidolla ja porojen liikkumisella voisi olla kaava-alueella, erityisesti keskittymissä, ja miten mahdolliset haasteet pystytään ratkaisemaan. Yhteistyö paikallisen porotalouden asiantuntijoiden kanssa on tärkeää koko prosessin ajan.

Kaavahanke tukee elinvoiman vahvistumista kohdealueelle ja laajemminkin Pudasjärvellä. Alueella on sijainnillisia etuja (esim. Suomen eteläisin tunturi), tunnistettuja luontoarvoja ja toimivia reitistöjä. Talouden ja elinkeinojen alustavissa vaikutuksissa tunnistetaan mahdollisuudet ja huomioidaan tarve kehittää alueen palveluja monipuolisesti ja modernit asumistarpeet huomioiden. Toteutuessaan tämä kohottaisi alueen profiilia ja kiinnostavuutta. Kaavassa huomioidaan alueelle sijoittuvat toimialat pääpiirteissään ja tieto tarkentuu jatkotyössä ja tarkemmassa kaavasunnittelussa.

Jatkotoimenpiteet

Hankkeen merkittävyyden ja vasta kaavaluonnoksen nähtävilläolon jälkeen valmistuvien selvitysten vuoksi olisi hyvä järjestää viranomaisneuvottelu ennen ehdotuksen nähtäville menoa siinä vaiheessa, kun alustava kaavaehdotus ja vastineet ovat valmistuneet.

Vastine:

Alueidenkäyttöryhmä

Kaavaluonnoksessa RA-merkinnällä osoitetut alueet ovat lausunnossa todetun mukaisesti keskenään erilaisia. Osa on tarkoitettu tiiviiksi, asemakaavoitettaviksi loma-asuntoalueiksi lähellä palveluita, osa puolestaan yksittäisiä lomarakennuspaikkoja syrjäisemmillä alueilla. Sen vuoksi on perusteltua esittää erityyppiset RA-alueet omilla indeksimerkinnöillään ja kaavamääräyksillään. Kaavaehdotukseen lisätään RA-alueille indeksimerkinnot, joiden kaavamääräyksissä erotellaan myös suhtautuminen vakituiseen asumisen sallimiseen. RA-alueille on kaavaehdotuksessa kolme eri indeksimerkintää, joista kahdessa sallitaan vakituinen asuminen, mikäli se soveltuu alueen muuhun maankäyttöön. Vakituisen asumisen sallivat RA-alueet ovat keskeisesti sijoittuvia laajempia kokonaisuuksia.

Yleiskaavaratkaisun maakuntakaavan mukaisuuden arvioinniksi kaavaselostukseen on liitetty taulukko, jossa maakuntakaavan mukaisuus arvioidaan maakuntakaavamääräyksittäin. Myös muuta vaikutusten arviointia on täydennetty kaavaehdotukseen valmistuneiden selvitysten tulosten sekä lausuntopalautteiden

perusteella. Kaavaselostukseen on lisätty tarkempi suurennos yhdistelmämaakuntakaavasta suunnittelualueelta ja päivitetty myös energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tilanne.

Pohjois-Pohjanmaan museon lausunnot kaavaluonnoksesta on huomioitu kaavaehdotuksessa. Maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön lähtötiedoista kaava-aineistoon on lisätty Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavasta maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö Syötteen maisematie sekä 3. vaihemaakuntakaavasta Säkisensuon perinnemaisema. Alueen rakennusinventointi on tehty kesällä 2024. Inventoinnissa uusia paikallisesti arvokkaita kohteita tunnistettiin kuusi ja poistuvia kohteita neljä.

Yleiskaavaluonnos laadittiin tarkoituksella yleispiirteisenä, rakennemallityyppisenä kaavakarttana. Kaavan piirtämisteknisiä asioita on muutettu kaavaehdotukseen, jotta erityisesti päällekkäiset merkinnät erottuvat paremmin ja vastaavat yleiskaavamerkinnät ja -määräykset -oppaan ohjeita.

Teollisuusalueiden kaavamerkinnäksi on kaavaehdotukseen vaihdettu TY (teollisuusalue, jolle ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia), joka kuvaa kohteen toimintaa paremmin. Eri suojeluohjelma-alueet merkitään kaavaehdotukseen omilla merkinnöillään ja määräyksillään.

Yhdyskuntarakenteesta on lisätty sanallisen kuvauksen lisäksi myös karttaesitys. Maa-ainestenottoalueiden ja niiden lupatilanteen kuvaus on lisätty kaavaselostukseen. Melualueiden lähtötietoja on täydennetty kaavaselostukseen.

Poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu on pidetty helmikuussa 2025. Maininta neuvottelusta on lisätty kaavaselostukseen. Poronhoidon lähtötietoja ja vaikutusten arviointia on täydennetty kaavaselostukseen.

Luonnonsuojeluryhmä

Kaavaehdotukseen on lisätty luontoselvitysten ja lähtötietojen perusteella tiedossa olevat luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien esiintymispaikat sekä puuttuvat vesilain 2. luvun 11 § mukaiset kohteet. Kaavamerkinnät on täydennetty kaavaehdotukseen lähtötietojen ja maastokaudella 2024 tehtyjen luontoselvitysten perusteella. Kaavaehdotuksen määräyksiin eritellään erityyppiset ja eri lainsäädännön nojalla suojellut kohteet luo-indekseillä. Luo-1-, luo-2-, luo-3- ja luo-4-merkinnät perustuvat Luopas-oppaan mukaiseen arvoluokitukseen ja näille on annettu omat kaavamääräyksensä. Kaavaehdotuksessa on huomioitu valtion suojelualuevaraukset.

Ympäristönsuojeluyksikkö

Kaavaselostukseen on lisätty maininnat valmistuneista pohjavesialueiden suojelusuunnitelmista. Suojelusuunnitelmat on huomioitu kaavaratkaisussa. Pohjavesiä koskevaa kaavamääräystä on täydennetty ELY-keskuksen muotoilun mukaisesti.

Kaavaehdotukseen on lisätty ET-merkintä Pytkynharjun vedenottamon alueelle. Kohteen vieressä on jo olemassa olevaa matkailupalvelujen aluetta, jossa suunnitelmissa on laajentaa nykyistä toimintaa ja mahdollista uutta rakentamista. Kiinteistön länsiosassa sijaitsee kuitenkin kiinteä muinaisjäännös, joka osaltaan myös rajoittaa rakentamista. Mahdollinen uusi rakentaminen sijoittunee kiinteistön itäpäähän. Virkistys- ja

matkailukohteen merkintä viittaa rantautumispaikkaan, joka siirretään tulevalle uimarannalle nykyisen sijainnin itäpuolelle.

EO-alueet on rajattu kaavaehdotuksessa koskemaan vain niitä kiinteistöjä, joilla on voimassa oleva maa-ainestenottolupa (615-408-1-179 ja 615-408-2-156). Mahdollisesti pilaantuneiden maa-alueiden listaus on päivitetty maaperän tilan tietojärjestelmän tietojen mukaiseksi.

Kaavaselistusta on täydennetty melualueiden määrittäysperusteilla. Osoitettu melualue on maantien teoreettinen 55 dB melualue. lisätty koko kaava- aluetta koskeva melun yleisluontoinen suunnittelumääräys. Arvioiduille melualueille kuten seututien välittömään läheisyyteen ei kaavaehdotuksessa osoiteta uutta rakentamista tai melulle herkkää toimintaa.

Vesistöyksikkö

Suuntaa antavia tulva-alueita koskevat kaavamääräykset ja kaavaselistuksen osiot on korjattu ELY-keskuksen ohjeistuksen mukaisiksi. Kaavaselistusta on täydennetty tulva-alueiden määrittäysperusteiden osalta.

Pärjänjoen tai muille laskennallisille tulva-alueille ei esitetty kaavaluonnoksessa uutta rakentamista. Kaavaluonnoksessa osoitetut RA-merkinnät olivat olemassa olevia loma-asuntoja. Kaavaehdotuksessa osoitetaan Pärjänjoen varsi ranta-asemakaavoitettavaksi alueeksi. Nykyiset rakennuspaikat osoitetaan RA-3-merkinnällä, joka ei salli vakituista asumista.

Hulevesien hallintaa koskeva kaavamääräys on muutettu ELY-keskuksen muotoilun mukaiseksi.

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

Syötteen liikennejärjestelmäsuunnitelman ratkaisut perusteluineen on huomioitu kaavaehdotuksessa. Kaavaselistusta on lisäksi täydennetty valmistuneen liikennejärjestelmäsuunnitelman osalta. Kaavaratkaisussa esitetty kävelyn ja pyöräilyn verkko vastaa periaatteiltaan liikennejärjestelmäsuunnitelmaa ja siinä on huomioitu vaihtoehtotarkastelut. Myös Syötteen pääliittymän osalta (kaavaluonnoksessa kehitettävä risteys-alue) ratkaisu noudattaa valmistuneen liikennejärjestelmäsuunnitelman ratkaisua ja se osoitetaan kaavaehdotuksessa kehitettävänä liittymäalueena.

Riihikummun kohdalla uusien alueiden sijaintia on tarkasteltu uudelleen kaavaehdotuksessa. Syötekylän tien itäpuolisten alueiden sijaintia on muutettu kaavaluonnoksen sijaintia etelämmäksi, jolloin syöttöliikenne alueelle tulee eri paikkaan olemassa olevan pikkutien risteykseen ja näin vältetään liikenneturvallisuuden kannalta haastavan nelihaaraliittymän syntyminen.

Moottorikelkkareittien ja muiden uusien yhteystarpeiden sijoittuminen on kaavaehdotuksessa pyritty katsomaan niin, että teiden ylitykset ja risteämiskohdat olisivat mahdollisimman turvallisia ja selkeitä.

Kaavaselistukseen on korjattu tienumerot sekä lisätty kartta raskaan liikenteen määrästä alueen tieverkolla.

Elinkeino, työvoima ja osaaminen -vastuualue

Matkailupalvelujen ja loma-asumisen tarpeet on pyritty huomioimaan kaavaratkaisussa mahdollisimman hyvin. Alueelle osoitetaan monipuolisia asumisen mahdollisuuksia huomioiden myös sesonkityövoiman tarpeet. Vakituisten asumisen alueita on osoitettu Iso-Syötteen keskuksen lähelle ja myös keskustatoimintojen alueelle voi sijoittua vakituista asumista. Osalle loma-asuntoalueista sallitaan myös ympärivuotinen asuminen, mikäli se soveltuu kyseisen alueen muuhun maankäyttöön. Syksyllä 2024 Syötteelle valmistunut vuokra-asuntokohde ja sen asuntojen voimakas kysyntä kertovat, että tarvetta asunnoille on alueella.

Palveluverkon osalta kaavaratkaisussa on tutkittu nykyistä isomman päivittäistavarakaupan sijoittumista alueelle ja sille hyvä sijainti onkin risteysalueen lähellä keskustatoimintojen alueella. Toive kaupallisista palveluista on noussut useassa yhteydessä esille.

Kaavaselostukseen on täydennetty poronhoidon nykytilaa lähtötietojen osalta sekä syvennetty poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten arviointia paliskunnalta saatujen tietojen perusteella. Poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu on pidetty helmikuussa 2025 ja sen pohjalta on täydennetty kaavaratkaisua, nykytilan kuvausta ja vaikutusten arviointia.

Jatkotoimenpiteet

Toinen viranomaisneuvottelu järjestettiin tammikuussa 2025. Lisäksi on pidetty työpalaveri alueen Natura-arviointiin liittyen marraskuussa 2025.

8.) Metsähallitus 5.4.2024

Metsähallitus on tutustunut nähtävillä olevaan Syötteen osayleiskaavan 2035 valmisteluvaiheen aineistoon ja toteaa, että uuden oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatiminen Syötteen alueelle on hyvin tarpeellinen. Uuden osayleiskaavan myötä mahdollistetaan Syötteen alueen kehitysmahdollisuuksia pitkälle tulevaisuuteen.

Kaavatyön yhteydessä on hyvä mahdollisuuksien mukaan laajentaa jo rakennettuja alueita. Rakennettavia alueita ei tule tarkastella ainoastaan voimassa olevan asemakaavan mukaan ja alueita ei tule pienentää asemakaavojen mukaisiksi tai voimassa olevaa yleiskaavaa pienemmiksi muutoin kuin perustellusta syystä. Yleiskaavatasolla rakennettavien alueiden rajausten ei tarvitse olla asemakaavatasoisia, jolloin mahdollistetaan myös pienten asemakaavamuutosten tekeminen alueelle ja asemakaavarajausten tarkempi selvittely tarkemmassa kaavatyössä.

Tässä vaiheessa on hyvä löytää myös uusia, potentiaalisia rakentamisalueita, joita voidaan asemakaavoittaa ja ottaa rakentamiskäyttöön tarvittaessa. Yleiskaavan tulisi olla alueen kehitystä mahdollistava, ei rajoittava.

Yleiskaavassa rinnealueeseen tai rinnealueen mahdolliseen laajennusalueeseen rajoittuvat rakentamisalueet tulee tarkastella luonnosta tarkemmin. Joko rakentamisalueet rajattaisiin selkeästi ulottumaan rinnealueisiin tai jätettäisiin tarvittaessa selkeä viheralue alueiden väliin.

Syötteelle soveltuva rakentaminen

Osayleiskaavaluonnoksen kaavamääräyksissä todetaan, että suunnittelun päätavoitteena on täydentää ja tiivistää jo käyttöön otettuja alueita kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti, ja suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida luontoarvojen säilyttäminen. Määräyksissä myös edellytetään rakentamisen soveltuvan maisemaan ja kiinnitetään erityistä huomiota olemassa olevan puuston säilyttämiseen. Metsähallitus näkee näiden periaatteiden olevan hyviä lähtökohtia alueen kaavoitukselle. Syötteen alueella luonnonläheisyys ja metsäinen maisema ovat erityisiä arvoja, joista tulee pitää kiinni myös matkailukeskuksen kasvaessa ja kehittyessä. Tämä palvelee myös luonnon monimuotoisuuden ja ekologisten yhteyksien säilyttämistä alueella.

Luonnonsuojelualue

Kaavaluonnoksessa Iso-Syötteen retkeilyalue on osoitettu VR-alueena (retkeily- ja ulkoilualue). Metsähallitus huomauttaa, että valtion vuoden 2023 lisätalousarvion yhteydessä suurin osa Iso-Syötteen retkeilyalueesta siirrettiin Luontopalvelujen hallintaan. Tämä osa retkeilyalueesta tullaan toteuttamaan luonnonsuojelulla, joten alue tulee osoittaa kaavassa luonnonsuojelualueutta kuvaavalla SL-merkinnällä. Metsähallitus voi toimittaa kaavoittajalle erikseen kartta-aineiston luonnonsuojelulla toteutettavasta alueesta.

Kaavaluonnoksessa on osoitettu uusi moottorikelkkareitin yhteystarve Iso-Syötteen retkeilyalueen läpi kulkevan Pärjänjoentien varteen. Osa moottorikelkkareitistä sijoittuisi luonnonsuojelulla suojeltavalle osalle retkeilyalueesta, joka sisältyy myös Syötteen Natura-alueeseen. Metsähallituksen suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteiden mukaisesti suojelualueille ei pääsääntöisesti sijoiteta uusia moottorikelkkareittejä, etenkin jos ne eivät ole yhteyksien kannalta välttämättömiä. Kyseisellä paikalla ei ole olemassa olevaa uraa, vaan reittiä varten joutuisi raivaamaan uuden ajouran alueelle, jossa sijaitsee mm. vanhoja luonnonmetsiä ja niillä viihtyvää uhanalaista lajistoa. Metsähallitus näkee myös matkailualueen kehityksen kannalta huonona ratkaisuna uuden meluhäiriötä aiheuttavan toiminnan osoittamisen alueelle, jossa on mahdollista säilyttää luonnonrauhaa ja hiljaista äänimaisemaa retkeilypalvelujen läheisyydessä. Retkeilyalueen läpi kulkevalla Pärjänjoentiellä autoliikenne on varsin rauhallista, joten uusi moottorikelkkayhteys tien vieressä todennäköisesti lisäisi merkittävästi meluhaittaa alueella. Edellä mainituin perustein Metsähallitus alueen haltijana katsoo, että moottorikelkkareitin yhteystarvetta ei tule osoittaa luonnoksessa esitettyyn paikkaan retkeilyalueen läpi.

Kaavoituksessa on syytä huomioida yleisemminkin, että retkeilyalueen säädösperustan muuttuminen tulevaisuudessa luonnonsuojelulain mukaiseksi voi rajoittaa joidenkin toimintojen osoittamista alueelle aiempaa enemmän. Kasvava matkailukeskus luo paineita erilaisten aktiviteettien lisääntymiselle keskuksen ympäristössä, eikä kaikkea toimintaa voi kestävästi osoittaa suojelualueille. Tämä korostaa suojelualueiden ulkopuolisten alueiden, mm. Syötteen virkistymetsän ja muiden rakentamattomien alueiden merkitystä esim. uusien reittitarpeiden ja matkailun ohjelmapalvelujen kehittämisen kannalta.

Kaavaluonnoksessa on osoitettu uusia loma-asuntoalueita (RA) ja matkailupalveluiden alueita (RM) Syötteen kansallispuiston ja Iso-Syötteen retkeilyalueen läheisyyteen. Näiden alueiden osalta tulee varmistaa

riittävän suojavyöhykkeen toteutuminen viereiseen suojelualueeseen nähden, mikä on syytä tuoda esiin myös kaavamääräyksissä. Tulevissa luontoselvityksessä ja Natura-arvioinnissa tulee arvioida rakentamisen vaikutukset viereisen suojelualueen ja Natura-alueen luonto- ja virkistyskäyttöarvoihin.

Erityistä huomiota luontoarvojen turvaamiseen tulee kiinnittää kansallispuiston ja retkeilyalueen viereisen Vanhakankaan RM-alueen (matkailupalvelujen alue) osalta, missä lomarakentamista osoitetaan vanhaan metsään, joka nykyisellään toimii puskurivyöhykkeenä suojelualueiden rajalla ja tukee myös niiden lajistoa ja virkistyskäyttöpalveluja. Suosittu Naavaparran luontopolku kulkee osittain Vanhakankaan RM-alueen kautta, ja muutoinkin osan matkaa hyvin lähellä RM-aluetta. Tältä osin polun luontokokemus muuttuu, kun rakennettua aluetta tulee lähemmäksi. Metsäistä suojavyöhykettä tulee pyrkiä jättämään alueelle mahdollisimman paljon, myös läheisen Syötteen luontokeskuksen suuntaan. Voimassa olevaan Syötteen yleiskaavaan verrattuna Vanhakankaan RM-alueen pienentäminen ja Vanhakankaalle Natura-alueen kautta kulkevan uuden tieyhteyden poistuminen kaavaluonnoksen mukaisesti ovat nykyistä kaavaa parempia ratkaisuja alueen luonto- ja virkistyskäyttöarvojen kannalta.

Iso-Syötteen retkeilyalueen eteläosaan rajoittuva kiinteistö 615-408-27-31 (YM-Salmela) on osoitettu kaavaluonnoksessa maa- ja metsätalousvaltaisena alueena (M). Kyseinen kiinteistö on hankittu valtiolle luonnonsuojelutarkoitukseen, joten se tulee osoittaa kaavassa luonnonsuojelualueita kuvaavalla SL-merkinnällä.

Iso-Syötteentien alue

Yleiskaavaluonnoksessa on pyritty vastaamaan tonttikysyntään kysytyillä alueilla. Iso-Syötteentien varrelle onkin löydetty uusi rakentamisalue, mikä on Metsähallituksen näkökulmasta hyvä asia. Kaavatyön yhteydessä tulee selvittää, onko Metsäsyötteentien jatkeelle ja Kärpänkyläntien jatkeelle mahdollista saada lisärakentamista sekä selvittää Iso-Syötteentien eteläpuolisen alueen rakentamismahdollisuuksia Sudenpolun ja Syötekyläntien välisellä alueella.

Asemakaavan mukaiset korttelit 95-97 ja lähialue soveltuvat vakituiseen asumisen sijaan paremmin RM- tai RA-alueeksi, koska vakituista asumista on osoitettu Syötekylän ja Luokkavaaran alueille. Rakentamista tulee tällä alueella ulottaa paitsi laajemmalle alueelle, myös lähemmäksi Isosyötteentietä. Isosyötteentien ja Rmekievarintien koilliskulmauksen rakentamismahdollisuuksia tulee myös selvittää.

Iso-Syötteen takarinteiden lähistöllä sijaitsee maa-ainesten läjitysalueita. Hissin läheisyydessä sijaitseva läjitysalue soveltuu hyvin matkailua tukevaan toimintaan tai paikoitusalueeksi. Myös karavaanarialueen pohjoispuolella sijaitsevalle läjitysalueelle voisi löytyä matkailua palvelevaa toimintaa, mutta ei rakentamista. Alue voisi soveltua myös karavaanarialueen osaksi.

Iso-Syötteen paikoitusalueet on osoitettu luonnoksessa ympyrämerkinnöillä. Kaavatyön aikana tulee selvittää paikoitusalueet tarkemmin.

Syötekyläntien alue

Riihikummun pohjoispuolelle on osoitettu luonnoksessa rakentamista, mikä yhdistää hyvin Syötteen ydinalueen ja Riihikumpua. Voisiko rakentamisalue olla suurempi ja muodoltaan vähemmän jyrkkäpiirteinen? Liian pieni ja tarkkapiirteinen yleiskaavamerkintä voi hankaloittaa mahdollista alueen asemakaavoitusta. Myös Riihikummun itäpuolella olevat RA-alueiden rajausten ei ole hyvä olla yleiskaavatalolla näin tarkkoja.

Alueita on hyvä laajentaa ja tarkastella alueen rakentamismahdollisuuksia tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä.

Pikku-Syöte

Pikku-Syötteen osalta rakennettavien alueiden laajennukset ovat kannatettavia. Metsähallituksen kokemuksen mukaan laskettelurinteiden lähellä sijaitsevat tontit ovat suosittuja. Pikku-Syötteen rinteiden vie-reiset tontit voivat olla tulevaisuudessa kysyttyjä ja olemassa olevien katujen jatkamista muutamalle uudelle tontille on hyvä selvittää. Tuolloin tulee jättää kadun varrella jo sijaitsevien tonttien ja uusien tonttien välille virkistysaluetta. Voimassa olevan yleiskaavan mukaisia rakentamisalueita ei tule poistaa tai pienentää tämän kaavatyön yhteydessä. Pikku-Syötteen parkkipaikka on pieni ja parkkialuetta pitää voida laajentaa Syötekeskuksentien eteläpuolella olevalle kentälle. Syötteen näköalatien itäpuolinen valtion omistama alue soveltuisi hyvin rakentamiseen. Metsähallitus ehdottaa, että kyläalue-merkintää (AT) laajennetaan myös Metsähallituksen hallinnoimalle alueelle.

Riihikummun ja Näköalatien välinen alue

Merkittävänä tekijänä Syötteen osayleiskaavan päivittämiselle on ollut rakentamispaiikkojen puute, kun aluetta tarkastellaan muutamaa lähivuotta pidemmällä aikajänteellä. Jo olemassa olevien alueiden laajentamisen ja tiivistämisen lisäksi tulisi löytää riittävästi myös kokonaan uusia alueita rakentamiselle nyt uudistettavassa kaavassa.

Syötteen matkailualuekeskittymän aluetta tarkastellessa on selvää, että luontainen ja käytännössä ainoa mahdollinen laajenemissuunta rakentamiselle riittävän lähellä Iso-Syötettä ja Pikku-Syötettä on Riihikummun ja Näköalatien välisellä alueella Tolpanvaara-Kettumaan alueella sekä Näköalatien varsi Pikku-Syötteen läheisyydessä. Alueella on valmis hyväkuntoinen tiestö ja kivennäismaapohjat palvelisivat niin ikään hyvin rakentamista.

Kaavaluonnoksessa Riihikummun ja Näköalatien välinen noin 700 hehtaarin laajuinen alue on kokonaisuudessaan osoitettu VR-merkinnällä. Metsähallitus katsoo, että VR-merkintä tuolla alueella ja kaavaluonnoksen osoittamassa laajuudessa ei palvele Syötteen alueen kehittämistä ja on myös osittain ristiriidassa Syötteen matkailualueen Master Plan ja investointisuunnitelma 2022-2027 kanssa. Tolpanvaaran-Kettumaan alueelle ja Näköalatien varteen tulisi osoittaa rakentamispaiikkoja esimerkiksi RM-merkinnällä. Tällä olisi myös Pikku-Syötteen aluetta virkistävä vaikutus. Muilta osin alueen kaavaluonnoksessa esitetty todella laaja VR-merkintä tulisi muuttaa MU-merkinnäksi. MU-merkintä mahdollistaisi alueen kehittämisen paremmin muun muassa maisemanhoidon ja virkistyskäytön näkökulmasta, kun taimikko- ja nuoren metsän alueita olisi mahdollista käsitellä puuston elinvoimaisuus säilyttäen. Alueella sijaitsee nyt jonkin verran retkeilyrakenteita sekä talvisin latuja. MU-merkinnän alueella voidaan jatkossakin kehittää noita toimintoja ja muuta virkistyskäyttöä. Esimerkiksi Master Planissakin mainittu Frisbeegolf-rata sopisi alueelle hyvin. Uuden osayleiskaavan tulisi olla mahdollistava, ei rajoittava. Koko laajan Riihikummun ja Näköalatien välisen alueen osoittaminen VR-merkinnällä ei palvelisi Syötteen alueen kehittämistä.

Riihikummun ja Pikku-Syötteen välinen alue

Metsähallituksen näkemyksen mukaan Syötteen virkistysmetsäalueen osalta on sen saavutettavuutta ja virkistyskäytön käytettävyyttä pyrittävä parantamaan kaavoituksen keinoin. Syötteen matkailupalveluiden kannalta on tärkeää, että lähialueelta löytyy myös mahdollisuuksia hieman suuremmalle rakentamiselle

rauhallisemmalla alueella, luonnon keskellä, mutta lähellä reittejä ja muita ulkoilumahdollisuuksia. Riikikummun ja Pikku-Syötteen välisellä alueella on tehty aikaisemmin hakkuita ja alueen läpi kulkee metsätie, joka on perusparannettu metsätaloustyöskäytön varten ja joka yhdistää rakennetut alueet toisiinsa. Metsähaalituksesta kysellään usein matkailupalvelujen alueita, jotka sijaitsevat vähän syrjemmässä varsinaisesta matkailukeskuksesta. Syötteen Tolpanvaara ja Kettumaa soveltuisivat tällaiseen käyttöön todella hyvin. Alueen laajuuteen nähden rakentaminen ei estäisi laajan alueen virkistyskäyttöä. Alueelle sopii hyvin reittejä ja alueella mahdollisesti rakentavat yritykset tarjoaisivat niitä matkailijoilleen. Reiteille pääsisi hyvin kohtuullisen matkan päästä, myös talvella. Tämä edesauttaisi myös Pikku-Syötteen kehittymistä.

Mikäli alue on luonnoksen mukaisesti kokonaan osoitettu VR-merkinnällä, se voi rajoittaa osittain alueen käyttöä ja olla ristiriidassa alueelle laaditun masterplanin kanssa (lähietkeilyn kehittämisalue, frisbeeradat ym.). Kaavan tulee myös mahdollistaa retkeilytoimintaa palvelevien pienten rakennusten tai rakennelmien rakentaminen alueelle.

Yleiskaavaratkaisussa on pyritty yhteensovittamaan uusi rakentaminen sekä arvokkaiden luonto- ja maisema-alueiden sekä luonnontilaisen ympäristön säilyttäminen. Tavoitteena on mahdollistaa uutta rakentamista ja alueen kehittämistä. Kompromissina on pyritty kaavaratkaisuun, joka mahdollistaa uutta rakentamista mutta säilyttää luonnonympäristöä. Luontoselvityksissä saadun tiedon sekä lausuntopalautteen pohjalta rakentamisalueita on rajattu ja esimerkiksi vanhoja metsiä on pyritty säästämään. Luonnonläheisyys ja metsäinen maisema ovat lausunnossakin todetusti alueen erityisiä arvoja ja vetovoimatekijöitä.

Kansallispuiston ja retkeilyalueen läheisille rakennettaville alueille tulisi jättää riittävä suojavyöhyke. Joidenkin alueiden rajauksia on tarkasteltu uudelleen luontoarvojen ja vanhojen metsien sijainnin suhteen. Esimerkiksi kansallispuistoon rajoittuvan Vanhakankaan alueen osalta luontoarvoja on tunnistettu ja rajausta on tarkasteltu uudelleen luontoselvitysten tulosten pohjalta. Rakentaminen painottuu hiihtostadionin alueelle ja alueen itäosaan. On perusteltua jättää jonkin verran puskurivyöhykettä kansallispuiston aluee-

seen. Kaavan Natura-arvioinnissa on arvioitu vaikutukset tarkemmin. Myös kaavamääräyksissä otetaan suojelualueiden läheisyys huomioon.

Iso-Syötteen rinteellä on ehkäpä koko alueella eniten rakentamispainetta ja kysyntää. Samanaikaisesti tavoitteena on säilyttää maisema- ja luontoarvoja eikä rakentamista herkäälle alueelle tulisi merkittävästi lisätä. Kompromissina esitetään yhtä uutta aluetta Isosyötteentien varteen rinnealueelle. Kaavamääräyksillä veloitetaan sopeuttamaan rakentaminen maastoon ja maisemaan. Natura-alue sijoittuu Iso-Syötteellä melko lähelle asutusta ja osoitettavia uusia asuinalueita, mikä lisää myös Natura-alueen virkistyspainetta.

Vakituisen asumisen sijoittumisen periaatteita on tarkasteltu kaavaratkaisussa. Tarvetta on myös vakitukselle asumiselle Iso-Syötteen ympäristössä. Kaavaehdotuksessa loma-asuntoalueilla RA-1 ja RA-2 sallitaan ympärivuotinen asuminen, mikäli se soveltuu alueen muuhun maankäyttöön.

Iso-Syötteen retkeilyalueen kaavamerkintä on muutettu virkistysalueesta luonnonsuojelualueeksi (SL) hallinnan muutoksen perusteella. Maanomistuksen ajantasainen tilanne on tarkistettu ja esimerkiksi Metsähallitukselle siirtynyt kiinteistö 615-408-27-31 huomioitu. Syötekyläntien itäpuolinen Syötteen virkistysmetseen kaavamerkintää (VR) ja sen laajuutta on tarkasteltu uudelleen. Alue osoitetaan pääosin V-merkinnällä ekologisten yhteyksien sekä alueella sijaitsevan reittiverkoston ympäristön turvaamisen perusteella. Alueen itä- ja eteläosa osoitetaan MU- ja M-alueena. V-alueen yhteyteen on sijoitettu muutamia matkailupalveluiden alueita Tolpanvaaran ja Kettumaan alueille, joilla vanhaa metsää ja ekologisia arvoja on vähemmän.

Pärjänjoentien varren moottorikelkkareitti on luontoselvitysten tulosten sekä lausunnoissa saadun palautteen pohjalta päädytty poistamaan kaavaehdotuksesta. Reitillä olisi vaikutuksia luontoarvoihin, Natura-alueeseen, ja se lisäisi lisäksi meluhaittaa.

Nykyisessä yleiskaavassa pysäköinti on osoitettu kohdemerkinnöillä. Pysäköintialueiden sijainteja on tarkistettu ja arvioitu uudelleen ottaen huomioon nykyiset sijainnit. Esimerkiksi Pikku-Syötteen pysäköintialueen sijaintia on muutettu kaavaehdotukseen.

Yleiskaavan tavoitteena on olevan rakenteen tiivistäminen, mutta myös kävijäpaineen tasaaminen. Tiivistäminen ja joukkoliikennetyhteyksien mahdollisuuksien luomisen vuoksi ei ole perusteltua esittää kovin laajoja uusia asuinalueita olevasta rakenteesta erilleen, mikä vaatisi myös uuden infran rakentamista. Nykyisestä yleiskaavasta on poistettu useita loma-asumisen reservialueita.

Vastineet mielipiteisiin:

1. Yksityinen henkilö 2.4.2024

Tila, jonka puolesta omistajan esitän: Rinne 615-408-17-61.

"Yleiskaavan valmistelussa tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot, kuten muun muassa Lakiojan luonnontilassa oleva korpimainen ojanvarsi, eikä kaikkia maa- alueita tule saattaa mökki- tai matkailurakentamiseen ilman poikkeuslupaa.

Lähtökohtaisesti rakentamista tulee keskittää jo olemassa olevien rakennus- /matkailukeskittymien luokse ja jo uusien alueiden suunnitteluvaiheessa tulee ottaa huomioon vakituisten ja vapaa-ajan asujien mielipiteet herkillä korvalla.

Lisäksi jo lähes luonnontilaan palautuneiden metsien (hakattu viimeksi 1930- - 1950-luvuilla) suoraan rakennuskäyttöön laittamista tulee harkita tarkoin; Syöte on jo hyvin pitkälle profiloitunut luontomatkailuun, eikä pirstaloituneet metsäalueet paranna alueen vetovoimaa.

Vanhojen "pihateiden" nostamista yleisiksi teiksi tulee välttää; liikennesuunnittelussa tulee ottaa huomioon lisääntyvien liikennemäärien mahdollisesti aiheuttamat haitat vakituksille syötekyläläisille. Maanomistajia tulee myös kuulla henkilökohtaisesti uusia tielinjauksia ja luokkamuutoksia suunniteltaessa. Kuitenkin kevyenliikenteen väyliä tulee alueelle suunnitella ja toteuttaa lisää."

Vastine:

Yleiskaavaratkaisussa on huomioitu alueen luontoarvot ja tehty tarpeelliset luontoselvitykset. Esimerkiksi mainittu Lakioja on osoitettu luo-merkinnällä (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue), joka tulee säilyttää alueen luonnontilaisena.

Yleiskaavan yhtenä tavoitteena on keskeisten alueiden tiivistäminen. Ensisijaisesti uutta rakentamista ohjataan olevan rakenteen läheisyyteen ja sitä täydentäen. Iso-Syöte on alueen keskus, mutta lisäksi mahdollistetaan erilaista ja erityyppistä loma-asumista ja matkailupalveluja myös muissa sijainneissa.

Vanhat metsät ovat Syötteen vetovoimatekijä ja luonnonympäristön kannalta arvokkaita. Kaavaehdotukseen on tarkasteltu rakentamisen alueita uudelleen siten, että mahdollisuuksien mukaan vanhaa metsää säästettäisiin. Rakentamisen keskittäminen säästää myös osaltaan yhtenäisiä metsäalueita.

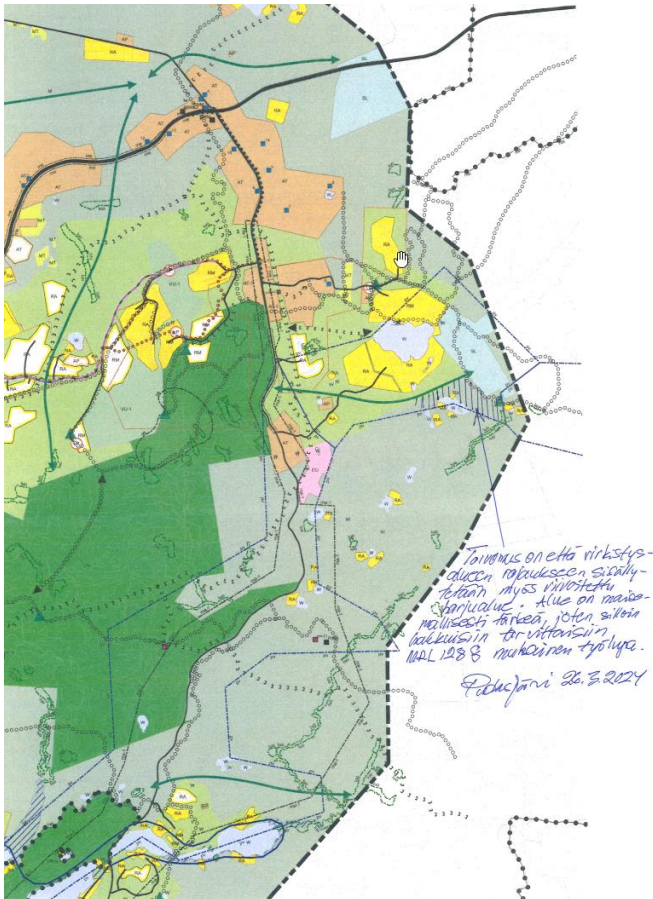
Kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien parantaminen on myös yksi yleiskaavan tavoitteista, sillä nykyisellään yhteydet ovat vähäiset. Kaavassa osoitetaan tärkeimmät uudet kävelyn ja pyöräilyn reitit Iso- ja Pikku-Syötteen välille sekä Iso-Syötteen ja Pytkynharjun välille. Lisäksi esitetään yhteystarve Syötekyläntien varteen Iso-Syötteen ja Syötekylän välille.

Uudet tieyhteydet on pyritty sijoittamaan soveltuvimpiin ja järkevimpiin paikkoihin. Isompien teiden risteysten sijoittamisessa on otettava myös liikenneturvallisuusasiat huomioon ja uusien risteysten sijoittamis-

ta tulee harkita tarkoin. Osa laajemmista uusista rakentamisalueista on tarkoitus asemakaavoittaa myöhemmin.

2. Yksityinen henkilö 26.3.2024

Toivomus on että virkistysalueen rajaukseen sisällytetään myös viivoitettu harjualue. Alue on maisemallisesti tärkeä, joten silloin hakkuihin tarvittaisiin MRL 128 § mukainen työluupa.

Vastine:

Kaavaehdotukseen on muutettu mielipiteessä esitetty M-alue virkistysalueeksi (V). Virkistysalueiden rajoja on tarkasteltu kaavaehdotukseen laajemminkin. Ajatuksena on, että asutuksen ja loma-asutuksen läheiset metsäalueet merkittäisiin virkistysalueiksi. Myös mielipiteessä esitetty metsäalue sijaitsee loma-asutuksen välissä ja siten sopiva virkistysalueeksi. Alueen reunalla kulkee virkistysreittejä ja lisäksi alueen itäpäässä sijaitsevat Myllykosken mylly ja laavu. Alue rajautuu koillisessa luonnonsuojelualueeseen ja toimii siten myös suojelualueen puskurivyöhykkeenä.

3. Yksityinen henkilö 1.4.2024

Syötteen uudessa osayleiskaavaluonnoksessa pyritään tiivistämään rakentamista Syötteen alueella tulevaisuudessa. Kysynkin, miten suunniteltujen kaavojen toteutusta valvotaan?

Kysyn tätä siksi, että esim. täällä Naamangan Pölläjärvellä olevalla rantakaava-alueella tehtiin vuonna 2011 rantakaavan vastaisesti ilman lupaa Naamangan Kotitila Oy:n toimesta lomamökkitonttien yhteinen rantautumisalue toiseen paikkaan mihin se on rantakaavassa suunniteltu (karttaliite). Tämä luvatta tehty yhteinen rantautumisalue sijoittuu omistamamme Anteronniemi rek n:o 1:57 rantasaunan viereen, mitä emme voi hyväksyä (karttaliite). Tästä luvattomasta rantakaavan vastaisesta toimenpiteestä oli tehty valitus kunnan rakennuslautakunnalle. Pudasjärven rakennuslautakunta on tehnyt 2012 päätöksen, että tuo tie rantaan kaivutöineen pitää ennallistaa (liitteenä otteet päätöspöytäkirjoista). Mitään ei ole tapahtunut ennallistamisen suhteen ja aikaa on kulunut toistakymmentä vuotta. Kysynkin, että miksi asiaa esim. tämän rantakaavan vastaisesta toimenpiteestä ja sen ennallistamistoimenpiteistä ei ole viety päätökseen? Milloin tämän päätöksen toimenpiteet toteutetaan / viedään loppuun?

Pyydän vastausta /selvitystä tähän edellä kuvattuun asiaan.

Ja tästä seuraava kysymys / mielipide tähän uuteen osayleiskaavaluonnokseen, miksi tehdä erilaisia kaavaluonnoksia /-päätöksiä, jos niiden noudattamista ei toteuteta?

Vastine:

Yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta, jonka pohjalta alueet rakennetaan. Kaavasta voidaan perustellusta syystä myös poiketa, mutta tällöin tarvitaan poikkeamispäätös. Kaava ohjaa rakentamista ja kaavaa tulee noudattaa.

Nyt laadittavassa Syötteen osayleiskaavassa Pöllän ranta-alue ympäristöineen osoitetaan nykyisen rakentamisen sekä osittain vielä toteutumattoman ranta-asemakaavan mukaisesti loma-asuntoalueeksi (RA). Yleiskaavaa laadittaessa on huomioitu, ettei aiempi ranta-asemakaava ole yleiskaavan kanssa ristiriidassa ja sitä voidaan edelleen käyttää rakentamisen perusteena. Alueen rakentaminen tapahtuu asemakaavan mukaisesti.

Muilta osin mielipide ei liity nyt laadittavana olevaan Syötteen osayleiskaavaan.

4. Yksityinen henkilö 27.3.2024

Parantavana toimenpiteenä rinteiden lähialueilla tulisi helpottaa laskettelijoiden laskemista että downhill-pyöräilijöiden pyöräilemistä rinteille ja hissiasemille.

Tällä hetkellä Syötteen rinteellä, Huipuntien varrella sijaitsevilta mökeiltä pystyy kulkemaan yhtä kevyenliikenteenväylää pitkin ala-asemalle.

Esittäisin osayleiskaavassa huomioitavaksi pistoavauksia; kulkuväyliä rinteille ja vastavuoroisesti rinteiltä nykyisille, että uusille osayleiskaavoitetuilta loma-asuntoalueille. Liitteen osayleiskaavaan merkattu periaateratkaisut pistotyyppisistä kulkureiteistä.

Tällä parannuksella alueen autottomuus lisääntyisi sekä huipulle nousevan kevyenliikenteenväylän turvallisuus paranisi.

Vastine:

Laskettelijoiden pistoyhteydet ovat kannatettava ajatus ja toivottuja. Yleiskaavassa Iso-Syötteen rinteeseen osoitetut loma-asuntoalueet ovat jo pääosin rakennettuja eikä uutta rakentamista alueelle juuri osoiteta. Rakennetut alueet on asemakaavoitettu. Nykyisessä asemakaavassa alueella on esitetty laaja verkosto metsäisillä alueilla ohjeellisia lasku-uria ja ulkoilureittejä loma-asuntoalueiden ja rinteiden välille. Osoitettu lasku-urien verkosto on edelleen tarkoituksenmukainen, tosin reittejä ei sen kummemmin ole toteutettu maastoon. Yleiskaavassa esitetään maankäyttö ja reitistö vain yleispiirteisesti, joten yleiskaavaan ei ole syytä merkitä yksityiskohtaisia, asuntoalueiden sisäisiä uria. Urat voidaan toteuttaa voimassa olevan asemakaavan pohjalta.

5. Yksityinen henkilö 21.3.2024

Tässä mielipiteitä Syötteen osayleiskaavasta:

Jalankulkutie olisi tärkeää saada Pärjäkievarin- ja Pärjänjoentielle välille Iso-Syöte-Erätien alku. Tällä välillä on silmämääräisesti paljon jalankulkijoita, reilusti enemmän kuin Riihikummusta päin Iso-Syötteelle. Jalankulkijoista osa kulkee mökkialueilta Iso-Syötteelle (monet liukkaat monot jalassa) tai Luontokeskukselle. Moni myös tekee kävelylenkkejä: ihmiset haluavat tehdä ympyrälenkin, eikä samaa reittiä sinne ja takaisin. Lenkkiä kuljetaan Iso-Syötteen juurelta karavaanialueelle, siitä Pärjänjoentietä Pärjäkievarintielle ja Iso-Syötteen juureen. Tämä on minusta 11 v Syötteellä asumisen kokemuksella vilkkaain jalankulkijoiden käytämä tie.

Teerivaara: Asumme Teerivaaran juurella ja kotimme yläpuolelle on kaavailtu hotellinmahdollistava tontti, alapuolelle aivan naapurimme mökkiä vastapäätä T-alue, johon voi tulla teollisuushalli. --> Kotimme ympäristö tulisi muuttumaan hyvin erilaiseksi ja tontin arvo heikkenisi. Olemme muuttaneet ko. paikalle, koska se on rauhallinen, luonnon ympäröimä, valosaasteeton ja hiljainen. Myös tie RA ja RM alueille menisi kotimme läheltä. Emme omista ko. maita ympärillämme, joten emme voi muiden päätöksiin vaikuttaa, mutta toivoisin silti, että kotimme ja naapurin mökki huomioitaisiin tulevien alueiden sijoittelussa. Uusi tie mökki- ja RM alueelle liikenteineen sekä teollisuushalli muokkaisivat asuinympäristömme täysin päinvastaiseksi, mitä asumiselta toivomme.

Voisiko teollisuushallialueen siirtää Pärjänjoentietä edemmäs, kuin mökkinaapurimme pihaa vastapäätä (enemmän kaakkoon)? Voisiko tie Teerivaaran taakse, jos se suunnitellaan, mennä samaten lähempää Huhavanahontietä tai voisiko sen unohtaa ja kiertää alueelle Oksanperän kautta?

RM-alue heti kotimme takana myös harmittaa, sillä kotimme ympäristö muuttuisi siitä hyvin erilaiseksi.

Vastine:

Kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien parantaminen alueella on yksi yleiskaavan tavoitteista. Iso-Syötteen ja luontokeskuksen välinen yhteys on tunnistettu tärkeäksi. Kaavaluonnoksessa ja -ehdotuksessa esitetään Iso-Syötteen ja luontokeskuksen välille kevyen liikenteen pääyhteyttä Pärjäntievarintien länsipuolelle lähemmäksi rinnealuetta kauemmaksi tiestä. Yhteys on merkitty jalankulun ja pyöräilyn kehittämiskäytäväksi, jota kehitetään laadukkaana kävelypainotteisena yhteytenä, jossa voisi kulkea myös pienimuotoinen joukkoliikenne. Tätä ympäristöä on tarkoitus myös tiivistää ja osoittaa uutta rakentamista.

Myös Hulhavanahon suunnasta kevyt liikenne kulkisi Pärjänjoentien varren sijaan uutta tien länsipuolista kävelyn ja pyöräilyn kehittämiskäytävää. Yhteys Hulhavanahontien risteyksestä reitille on osoitettu yhteystarpeeksi ja se on liikenneturvallisuuden näkökulmastaakin tärkeää toteuttaa, sillä nykyisellään yhteyttä ei ole.

Saadun palautteen perusteella kaavaehdotuksesta poistetaan Teerivaaran itäpuolinen, muusta rakenteesta erillinen RM-alue, joka toteutuessaan vaatisi myös tieyhteyden etelän suunnasta.

Pienille, matkailun tukitoimintojen sijainneiksi kaavailluille teollisuusalueille on kaavan laatimisen yhteydessä käytyjen keskustelujen ja saadun palautteen perusteella tarvetta. Näiden alueiden sijainti tulisi olla sellainen, jossa etäisyys ydinalueille ei ole liian suuri mutta ympäristöön aiheutuisi mahdollisimman vähän häiriötä. Pärjänjoentien varressa lähellä luontokeskusta ja kansallispuiston aluetta on tunnistettu tarve teollisuustoimintojen sijainnille. Teollisuusalueiden merkintä muutetaan TY-merkinnäksi (teollisuus- ja varastoalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia). Ehdotettu uusi sijainti alueen itä- tai kaakkoispuolella on maastoltaan soistuvaa eikä sovellu hyvin rakentamiselle. Tarkoitus on, että teollisuusalue sijoittuisi aivan Pärjänjoentien viereen, jolloin pohjoispuolella sijaitsevalle asutukselle koituisi mahdollisimman vähän häiriötä.

6. Yksityinen henkilö 31.3.2024**Yleistä kaavoituksista**

Minulla on kokemusta usean kunnan/kaupungin kaavoituksista maanomistajana ja yrittäjänä; mm. entisen Yli-lin, nykyisten lin, Ranuan, Oulun ja nyt Pudasjärven kaavoituksista.

Kaikissa näissä kunnissa kaavoituksiin vaikuttamisissa maanomistajan on täytynyt olla erittäin aktiivinen, koska kaavoituksista edelleen ilmoitetaan vain paikallisissa lehdissä tai kunnan/kaupungin sivuilla. Niin myös tässä tapauksessa Pudasjärvellä. Olisiko tähän asiaan jo nykydigiajalla mahdollista saada muutosta eli kaava-alueen maanomistajille ilmoitettaisiin tulevasta kaavoituksesta, tavoitteina kun on monitahoinen osallistuminen ja osallistaminen? Ainakin osallistumismielipiteen tekijöille voisi vastineen lähettää edes sähköpostilla.

Vastineet 3/2026

Tämän Swecon tekemän kaavaluonnoksen taso näyttää tavallista korkeammalta, kiitokset siitä tekijöille. Pieniä muutostarpeita luonnoksessa kuitenkin on, esimerkiksi se, että luonnoksesta ei saa edes suurentamalla kiinteistörajoja nähtäville eikä kartta-aineisto siirry näytöllä niin kuin Maanmittauslaitoksen kartta-paikkasovelluksella. Nämä ovat silti teknisluontoisia asioita ja tulevaisuudessa kaavojenkin ilmaisu tulee kehittymään.

Mielestämme kaavaluonnos tarvitsee osaltamme muutamia muutoksia ottaen huomioon, että kaava tulee olemaan käytössä vuoteen 2035 saakka.

Muutosesitykset kaavaluonnokseen

1. Rintelän alue R:No 17, samoin viereinen Särkelä 30-7, Syötekyläntien eteläpuolella on merkattu luonnoksessa AT-alueeksi vaikka ne ovat maakuntakaavassa R-aluetta. Rintelässä on ollut aikoinaan vanha talo, joka on purettu jo kymmeniä vuosia sitten. Tila on jaettu perillisille, joista osalle on rakennettu vapaa-ajan asunnot. Mielestäni loppuilla pienillä tiloilla tulisi olla yhdenvertaisuuden mukaan myös mahdollisuus rakentaa omalle maalleen.

Tila 17-92 on ostettu ajatellen vapaa-ajan rakentamista idyllisille, juuri sopiville pienille kumpareille luonnon helmaan perinteisellä hirsiveistämällä, jota harjoitan.

Tilalle on tieyhteys Rintelän yksityistieltä ja rajan välittömässä läheisyydessä on Syötteen vesilaitoksen runkolinja. **Esitän, että tämä alue merkataan kaavaan RA-alueena.** (liite 1, 1/1) Tämä alue soveltuu hyvin yleiskaavan laadintaan, jonka tavoitteena on kartoittaa uusia alueita loma-asuntorakentamiseen.

2. Ekologinen käytävä ns. vihreä käytävä, joka on tarkoitettu eläinten siirtymistä varten; kapea vyöhyke, kulkureitti, jonka kautta eliöt voivat siirtyä erillisistä elinympäristölaikuista toisiin, (wikipedia). Onko Syötteellä tarvetta tällaisille käytäville, koska melkein koko Syöte on ekologista aluetta ja käytävää? Tulevaisuudessa tuollainen kaavaan merkitty käytävä voi vain rajoittaa rakentamista ja alueen kehittämistä. Eläimet ja eliöt eivät aina ymmärrä mennä noita käytäviä myöten, esim. porot, joiden ikaikaaiset kulkukäytävät ovat poistuneet ihmisten infran tieltä. Rintelän alueelle merkattu käytävän paikka on luonnollisempaa vetää idempää Juholan, 13-4 alueelta, joka on paljon loivempaa ja jo hakattua tarjoten eläimille lehtipuuvaltaista syötävää paremmin kuin Rintelän alueen varjoiset metsät. Kuitenkin eläimet käyttävät näitä kuusikoita lepo- ja suoja-alueina.

Esitän ekologisen käytävän siirtämistä itään, paremmin tarkoitusta vastaavalle alueelle, pois tilojen 17-92, 17-66 ja 17-59 alueelta. (liite 1, 1/2)

Samalla esitän yhteistilan 17-66 merkitsemistä At-alueeksi, (valtakirja liite 2, 1/3), jos AT-kyläalue merkinä tulee pysymään Syötekyläntien eteläpuolella.

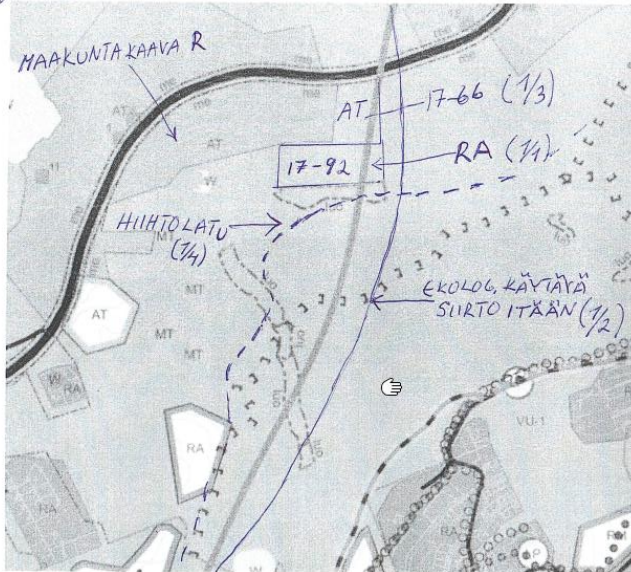
3. Syötekyläntien eteläpuolen, Varpuvaaran rinteiden ja Pikku-Syötteen mäkien välinen alue on kaavassa merkitty vain moottorikelkkailua varten. Maaston suhteellisen alavan, suoluonnon puolesta, Luokanoja-Lakioja-alue soveltuisi hyvin tasaisempaan maastohiihtoon, jolle tällä alueella olisi tulevaisuudessa tarvetta. Kaksi luo-aluetta hiihtoladun varrella toisi aitoa tunnelmaa erämaisestä luonnosta jota monet hiihtäjät kaipaavat rauhattomaan aikaan.

Vastineet 3/2026

Esitän, että tuolle alueelle kaavoitetaan lähinnä talvisia, lihasvoimalla kuljettavia aktiviteetteja, kuten hiihtäminen. (liite 1, 1/4)

LIITE 1. SYÖTTEEN KAAVALUONNOS

Vastine:

Kaavan piirtämisteknisiä ominaisuuksia on parannettu kaavaehdotukseen, jotta kaikki merkinnät näkyisivät.

Maakuntakaavan R-merkintä on ainoastaan yleinen pääkäyttötarkoituserkintä, joka mahdollistaa alueelle myös muiden toimintojen sijoittumisen. Nykyisen yleiskaavan ja yleiskaavaluonnoksen AT-kyläaluemerkintä mahdollistaa useiden toimintojen, kuten asumisen ja matkailupalveluiden sijoittumisen. Loma-asuminen soveltuu myös AT-merkinnällä osoitetulle alueelle. Alueelle sopii myös loma-asuminen, ja kiinteistö 615-408-17-92 voidaan osoittaa esitetysti myös RA-alueeksi. Kiinteistön etelälaidalla virtaava Lakioja on tunnistettu lainsäädännölläkin suojelluksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeäksi alueeksi (luo). Luontoselvityksessä alue on osittain todettu liito-oravalle soveltuvaksi elinympäristöksi.

Yleiskaavassa ekologisten käytävien sijainti on esitetty yleispiirteisesti ja niiden tarvitsema leveys vaihtelee. Myös se, millainen maasto soveltuu parhaiten yhteydeksi, vaihtelee eläinlajeittain. Vanhat suojaiset metsät ovat tietyille lajeille tärkeitä, kun taas toiset suosivat avoimia alueita helppokulkuisuuden vuoksi. Luontoselvitysten yhteydessä on ekologista verkostoa ja yhteyksiä arvioitu uudelleen ja kaavaehdotuksesta on poistettu kyseinen Rintelän itäpuolinen ekologinen yhteys.

Kiinteistö 615-408-17-92 on muutettu kaavaehdotukseen AT-kyläalueen laajennukseksi, mikä täydentää Syötekylläntien varren nauhamaista asutusta.

Tällä hetkellä Pudasjärven kaupungilla ja Syötteen latupoolilla ei ole suunnitelmissa laajentaa hiihtolatuverkostoa esitetylle alueelle. Lähin latu kulkee noin 800 metriä alueesta etelään. Esimerkiksi metsähihtoon alue soveltuu kuitenkin hyvin.

7. Yksityinen henkilö 28.3.2024

Teerivaaraan on kaavoitettu RM-alue kiinteistölle Hulhavanaho RN:o 615-408-55-55 ja alueelle johtava ohjeellinen tieyhteys.

Pyydämme poistamaan merkinnän ja muuttamaan alueen merkinnälle M (metsätalousalue).

Esitämme, että tieyhteys toteutetaan olemassa olevaa tieyhteyttä pitkin, joka kulkee Oksanperän kautta. Tämä mahdollistaisi myös Oksanperän alueen kehittymisen ja tieyhteyden parantamisen niin vakituiselle ja loma-asuntorakentamiselle. Näkisin, että myös Pärjänjoen vesiretkeilyreitillä saavutettavuus paranisi Oksanperäntien ja siitä jatkuvan Teerivaaran takana olevan tieyhteyden parantamisen myötä. Teerivaaraan suunnitellulla tielinjauksella hyödynnetään kohtuullisen pientä RA-alueeksi kaavoitettua aluetta. Kohteeseen johtavaa kenties nopeampaa tieyhteyttä ei voida toteuttaa metsätilojen halkaisujen kustannuksella luontoarvoja unohtamatta. Lisäksi on huomioitava, että mökkitiet tuovat helposti velvollisuuden perustaa tielle tiekunnan ja tästä aiheutuu metsätilojen omistajille turhia kiinteitä kustannuksia.

Vastine:

Saadun palautteen perusteella poistetaan Teerivaaran itäpuolinen tieyhteys kaavaehdotuksesta. Liikennöinti voidaan järjestää kuvatus mukaisesti Oksanperäntien kautta. Myös kaavaluonnoksessa alueella ollut RM-alue on poistettu palautteen perusteella.

8. Yksityinen henkilö 27.3.2024

Kiinteistö oy lupposyöte vaatii lisättäväksi Syötteen osayleiskaavaan seuraavat yhdistetyt jalankulku- ja pyörätiet maantien viereen

1 tie vanhalta kyläkaupalta luppoveden parkkipaikalle, syötekyläntie

2tie näköalantien ja pikkusyötteentien risteyksestä välihuikosen kautta isolle syötteelle

3 mäki pikku Syötteen hotellille syötekeskuksentielle

Perustelut

- 1 teiden nykyinen vaarallisuus
- 2 kesämatkailun kehittäminen

Vastine:

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittäminen on yksi yleiskaavan tavoitteista ja tunnistettu alueen kehittämiskohteena. Kaavaluonnoksessa on esitetty mielipiteessä esitetyt kävelyn ja pyöräilyn yhteydet Iso-Syötteen ja Pikku-Syötteen välillä Välihuikosen varressa sekä nousu Pikku-Syötteelle Syötekeskuksentien varressa ja alas Iso-Syötteen suuntaan ja nämä säilyvät myös kaavaehdotuksessa. Ratkaisut on esitetty myös kaavan yhteydessä laaditussa Syötteen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa.

Syötekyläntien varren kevyen liikenteen yhteys Iso-Syötteen ja Syötekylän välillä on liikenneturvallisuuden kannalta toivottava. Yhteyttä ei kuitenkaan ole esitetty Syötteen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa eikä se tien varren hajanaisemman asutuksen vuoksi ole ensimmäisenä toteutumassa, vaan tärkeämpänä yhteytenä nähdään Välihuikosen kautta Iso-Syötteeltä Pikku-Syötteelle ja edelleen Syötekylään kulkeva yhteys. Kaavaehdotuksessa on päädytty lisäämään mielipiteessä esitetty Syötekyläntien varren yhteys kävelyn ja pyöräilyn yhteystarpeena.

9. Yksityinen henkilö 6.3.2024

Haen muutosta kaavaesitykseen, omistamani tilan KUUSELA 75:3 Pudasjärvi Naamanka Pärjänjoen palstan osalta.

Haluan loma-asunnon rakennuspaikan, eli RA alueeksi palstan lounais-etelä päään n. hehtaarin alueen. Alue on kuiva ja hyvä rakennuspaikka yhdelle loma-asunnolle.

Perustelut: Alue on jo rakennettu sopivin välein loma-asuntoja, ja tie menee tontinrajaa seuraaville mökeille jo valmiina. Koko palstan pinta-ala on 6,6 ha

Vastine:

Kaavaehdotuksessa Pärjänjoen varsi osoitetaan ranta-asemakaavoitettavaksi pääosin loma-asumiselle ja rakennuspaikkojen sijoittuminen ratkaistaan asemakaavassa. Kyseisellä kiinteistöllä tulee huomioida mahdollinen tulva-alue sekä luontoselvityksessä todettu joenrantalehto Pärjänjoen rannassa.

10. Yksityinen henkilö 21.3.2024

Haemme RA alueen muutosta RM alueeksi sekä laajennusta koskemaan suunnitelman mukaista projektia- sekä lammen toisella puolella olevaa rakennettavaa aluetta. Omalta osaltamme tulemme pyrkimään siihen, että nykyinen soranottoalue rauhoitetaan sekä maisemoidaan ympäristöön sopivaksi. Otamme toiminnassamme huomioon merkityt suojelualueet ja alueen pohjavesi herkkyyden kaikelle toiminnalle.

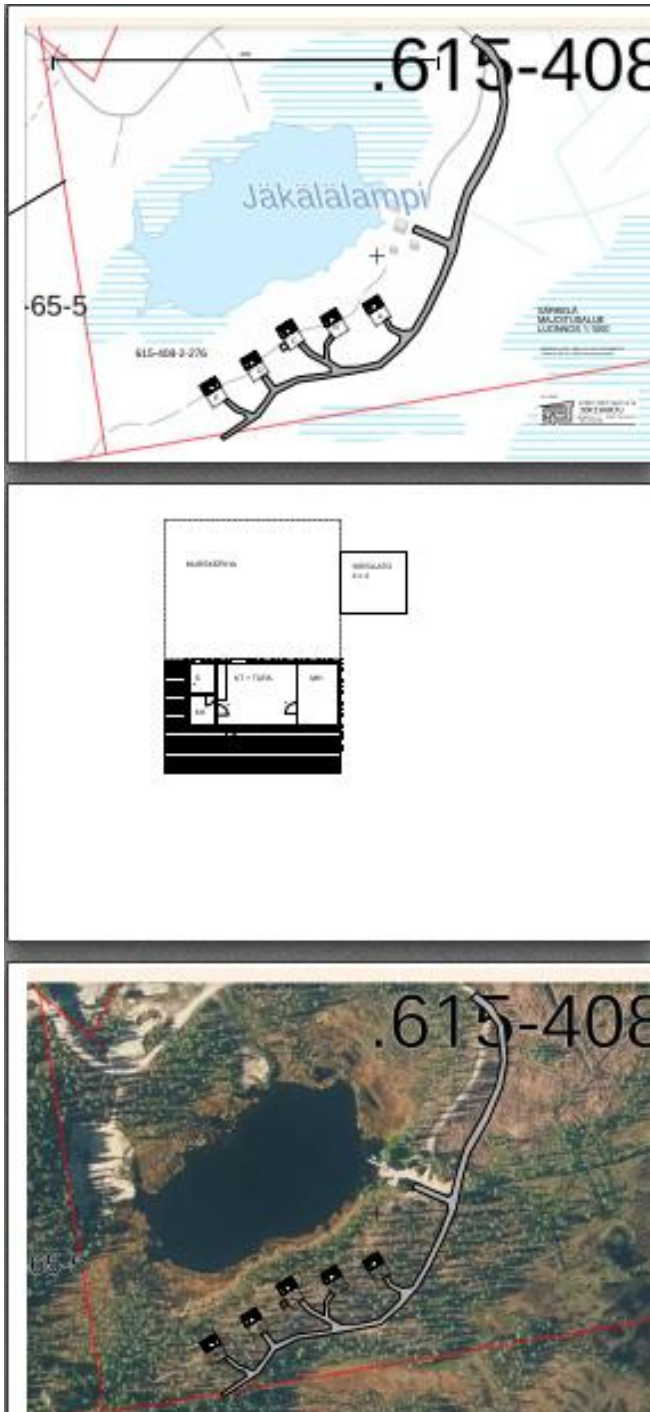
Oheisena luonnos Syötteelle Jäkälälammen ympäristöön suunnitteilla olevista loma-asunnoista. Loma-asunnot ovat ns. kevytperusteisia ja kaikki jätevedet on tarkoitus ohjata umpikaivoihin. Suunnitelmia ollaan vielä päivittämässä asemakaava suunnitelmien yhteydessä. Tiestöä alueelle pitää vahvistaa ja leventää, mutta tien nykyinen paikka säilyy. Tarkoituksena on tuoda vesiosuuskunnan vesi noin 700 m päässä olevalta mökiltä. Sähkölinja alueella jo on. Uusien mökkien tiestö mukailee olemassa olevia väyliä. Alueelle on jo joskus 90 luvun alussa tehty vastaavaa suunnitelmaa.

Projektia varten on perustettu aputoiminimet Syöte Holidays ja Syöte Adventures. Tarkoitus tuottaa majoituksen lisäksi ohjelmapalveluita kyseisellä tilalla. Ohjelmapalvelut perustuvat luonnon läheisyyteen ja esim. Jäkälälammessa on istutettua ja luonnon kalaa. Alueen sijainti suosii myös kelkkailijoita, koska reitti menee alueen pohjoispuolella. Alueen sijainti on sopivasti valosaasteen ulkopuolella ja mahdollisuus talviaikana revontulien näkemiseen on suuri. Pystymme tuottamaan kokonaispakettia niin kotimaisille kuin ulkomailaisille matkailijoille ja paketit sisältää kuljetukset, majoitukset ym. palvelut.

Rakentamista tulisi myös suosia muuallekin kuin keskuksien välittömään läheisyyteen, koska luonnon läheisyys ja ekologisuus ovat nykypäivän myyntivaltteja.

Vastineet 3/2026

Vastine:

Kaavaehdotukseen on lisätty mielipiteessä esitetyn mukaisesti RM/res-alue matkailupalveluja varten. Rakentamisen laajuus ja muut reunaehdot määritellään tarkemmin ranta-asemakaavassa tai asemakaavassa. Ympäristö on kuvattuun toimintaan sopivaa ja tukee yleiskaavan tavoitteita. Kohde sijoittuu pohjavesialueelle, joten tarvittavat toimenpiteet pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi tulee tehdä ja noudattaa pohjavesialuetta koskevia kaavamääräyksiä. Luontoselvityksessä osa alueesta on todettu linnustoltaan mo-

nimuotoisuutta tukevaksi alueeksi. Lisäksi maakuntakaavan määräysten mukaan taajamien ja kylien ulkopuolella tulee olla puolet rantaviivasta vapaana.

11. Yksityinen henkilö 24.3.2024

Yleistä:

Kaavaselistuksesta ja Master Planista poimittua:

2.1. MRL 39 § Yleiskaavan sisältövaatimukset: Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Varaudutaan loma-asutuksen kasvun jatkumiseen ja erityyppisten loma-asuntoalueiden kysyntään.

22.5. Voimassaolevassa yleiskaavassa loma-asuntoalueet (RA-1, RA-2, RA-3) on osoitettu noin 90 % määrävässä asemassa olevan Pudasjärven kaupungin tiloille. (allekirjoittaneiden kommentti)

4.1. Yleiset tavoitteet: uusia alueita tarvitaan rakentamisen piiriin, Yleiskaavaan päivitystyö laaditaan laajassa yhteistyössä asukkaiden ja loma-asukkaiden, alueen toimijoiden sekä muiden osallisten kanssa.

4.2 mm: Mitoituksessa huomioidaan muun muassa Master Planissa asetetut tavoitteet alueen matkailijamäärien kehityksen suhteen. Tavoitteena kolmanneksen kasvu vuodepaikoissa.

4.3 mm: Iso-Syötteen ja Pikku-Syötteen välinen alue on hyvä alue asumiselle ja ylipäättään täydennysrakentamiselle.

6.1 mm: Master Plan - Vakituinen asuminen painottuu Syötekylän suuntaan (erityisesti Varpuperän alue). - Lisää pysyvää asumista — mallissa On vastattu erityisesti tarpeeseen lisätä alueelle vakituisen asumisen mahdollisuuksia.

7.2.2. mm: Tiivistyviä alueita ovat erityisesti Iso-Syötteen ja Pikku-Syötteen väliset alueet ympärivuotinen asuminen, mikäli se soveltuu alueen muuhun maankäyttöön.

8.2.2 mm: Kaavaratkaisun tavoitteena on tiivistää alueen rakennetta, Tiivis rakenne on myös maisemavaiikutusten kannalta lähtökohtaisesti hajautuvaa parempi vaihtoehto,

9.1. Osayleiskaava laaditaan MRL 42 § mukaisesti oikeusvaikutteisena. Oikeusvaikutteisen kaavan aluevaatimukset ja määräykset ovat sitovia.

MRL 42 § Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Muuta:

1.1.2025 voimaantulevassa Alueidenkäyttölaissa on tavoitteena vähentää pyrokratiaa ja rakentamisen kustannuksia. Näköalatie vanhojen kantatilojen alueet on merkitty kaavaluonnoksessa AT- 1 alueiksi. AT- 1 merkintä edellyttää vähäisenkin rakennuslupaa vaativan täydennysrakentamisen yhteydessä asemakaavan laatimista. Tämä AT-1 kaavamääräys saattaa Näköalatie tilojen omistajat eriarvoiseen asemaan verrattuna AT (kyläasutus) alueiden suhteen. Luotamme siihen, että rakennusvalvontaviranomainen pystyy päättä-

Vastineet 3/2026

mään tarvitaanko asemakaava näiden alueiden täydennysrakentamisessa, jotka ajoittuvat pitkälle tulevaisuuteen.

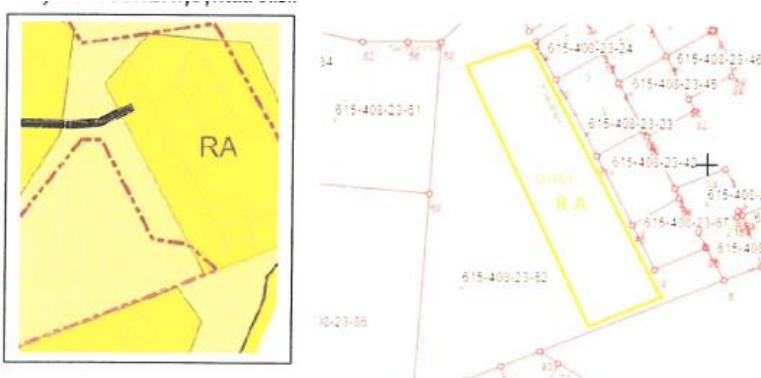
Esitämme, että ko. alueiden AT- 1 merkintä muutetaan AT merkinnäksi. Osayleiskaavaa laadittaessa, kaava-alueita ja merkintöjä määritettäessä on yksityisiä maanomistajia kohdeltava yhdenvertaisesti myös määrävässä asemassa olevaan tilojen omistajaan nähden. Maanomistajat toivovat yleisesti, että ulkoilu- ja moottorikelkkareitit sijoitetaan pääsääntöisesti kiinteistörajoja noudattaen, jolloin niiden haitat vähenevät paikallisille asukkaille.

Täydennys- ja muutosesitykset:

Annamme maan-/kiinteistöjen omistajina seuraavat täydennys- / muutosehdotukset nyt esillä olevaan yleiskaavaluonnokseen.

Tila: 615-608-23-62

Esitämme, että ko. tilalle lisätään kaavamerkintä RA (Loma-asuntoalue) piirustuksessa osoitetussa laajuudessa Kiinteistön keskeinen sijainti jo rakennetun ympäristön -, infran ja maisemallisesti hyvän sijainnin vuoksi kysyntää olisi.

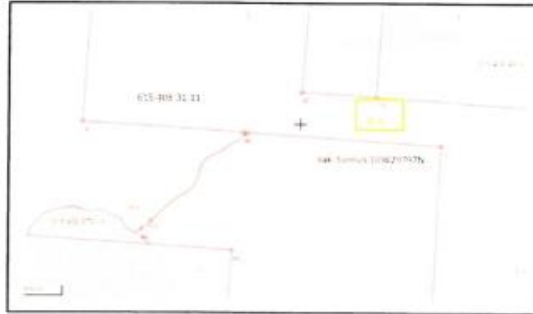
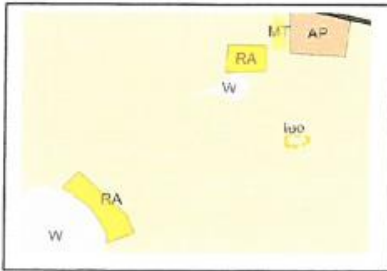

Tila: 615-408-31-11 Lehmilampi — Saralampi

Esitämme, että tilalle lisätään kaavamerkintä RA piirustuksessa osoitetulle alueelle. Ko. rakennuksen 103629797N alueelle käynnistetään kiinteistönmuodostamistoimitus.

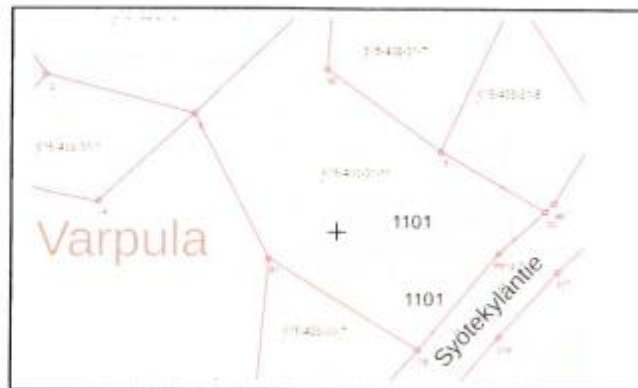
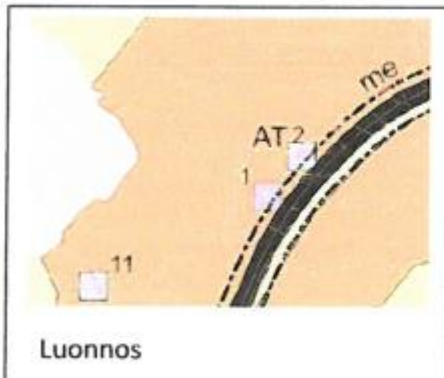
Vastineet 3/2026

Tila: Varpula, 615-408-31-11

Vuoden 2007 suoritetussa inventoinnissa n:ro 2 Varpula 615-408-31-11 on merkitty seudullisesti arvokkaaksi kohteeksi. Tulevassa kaavaehdotuspäivityksessä ja maastotarkastuksessa tulee arvioida onko yksittäinen huonokuntoinen asumiskelvoton autiotalorakennus "seudullisesti arvokas kohde" ja säilyttämisen arvoinen, josta on purettu pois vanhat asumismiljöötä tukevat rakennukset.

Yleiskaavaluonnoksessa Varpula on osoitettu AT (kyläalue) alueeksi. Varpula tilaa tulisi kehittää vakituisen asumisen tilana, jossa on "riittävästi" rakennusoikeutta hyvän sijainnin vuoksi. Esim. hirsitalomiljöönä.

Tila: Syötesuo

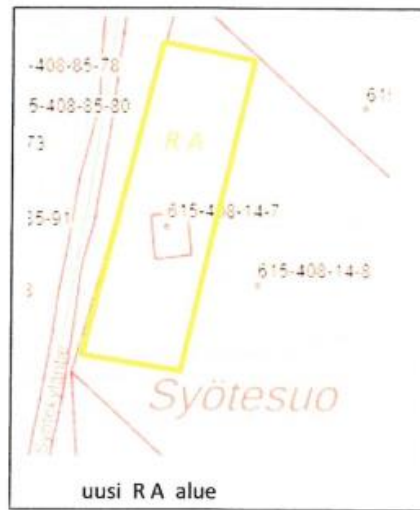
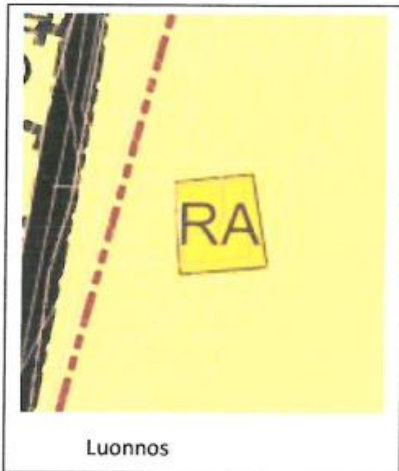
- Tilasta on lohkottu tila 615-408-14-7, kaavamerkintä RA,

Esitämme, että osayleiskaavassa osoitetaan tilan 615-408-14-7 molemmille puolille vapaa-ajan asuntojen rakentamisen mahdollisuus, kaavamerkinnällä RA.

Alueen lisärakentaminen tukee tiivistyvää rakentamista ja maisemallisesti alueesta muodostuu oma loma-asuntoalue.

Vastineet 3/2026

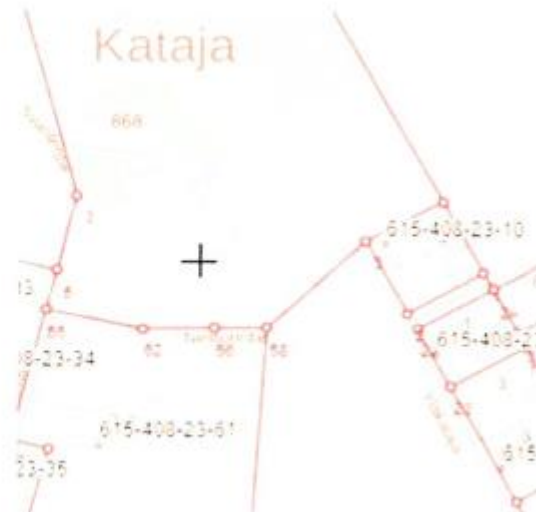
Tila: Kataja 615-408-23-43 (kantatila -asuttu 1963 lähtien) alue:

Katajan alueella on useita vakituisen asumisen kiinteistöjä, joten on perusteltua merkitä ko. alue AP merkinnällä (pientalovaltainen asuntoalue).

Luonnos

Vakituiset asukkaat tiloilla:
615-408-23-43, 23-61, 23-10

Tila: 615-408-17-10

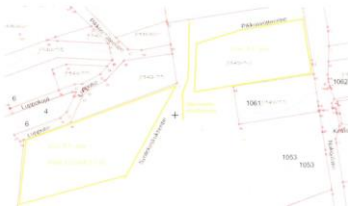
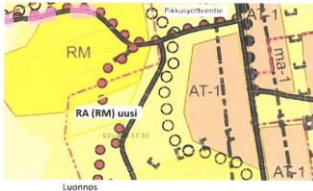
- Pikkusvötteentie 1 - Näköalatie 1053

Uusien alueiden keskeinen sijainti jo rakennetun ympäristön -, infran ja maisemallisesti hyvän sijainnin vuoksi kysyntää olisi jo nyt.

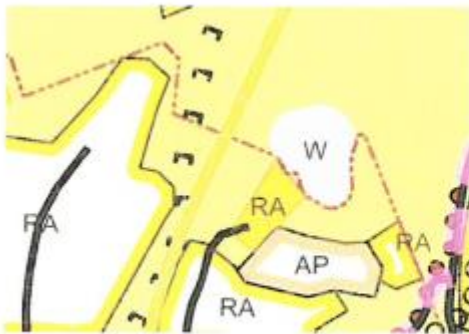
Vastineet 3/2026

Esitämme, että osayleiskaavassa tilalle 615-408-17-10 lisätään kaavamerkinnot RA ja AT piirustuksessa osoitetuille alueille. Esitämme myös, että vanhojen kantatilojen alueiden AT-1 merkintä muutetaan AT merkinnäksi.

Tila: 615-408-17-10 Lohilampi -loma-asunnon lohkopalsta

Esitämme, että tilan 615-408-17-10 lohkopalstalle lisätään kaavamerkintä RA piirustuksessa osoitetulle alueelle ja kelkkareitti siirretään kulkemaan kiinteistörajaa pitkin.

Vastine:

Suurin osa AT-kyläalueista ei vaadi asemakaavaa, koska asutus on melko harvaa eikä rakentamispainetta ole kovin paljon. Pienelle alueelle Näköalatien varressa Pikku-Syötteen ja Kelosyötteen välissä on kuitenkin osoitettu kaavassa AT-1-merkintä, jossa asemakaava vaadittaisiin. Syynä tähän ratkaisuun on verrattain keskeinen sijainti Pikku-Syötteen ja Kelo-Syötteen läheisyydessä. Ympäröivät alueet Pikku-Syötteen ja Kelosyötteen puolella on jo asemakaavoitettu. Nämä kaksi aluetta tulisi yhdistää toiminnallisesti toisiinsa entistä paremmin ja lisäksi rakentaminen vaatii tarkempaa harkintaa ja selvityksiä. Rakentamista ei ole tarkoitus hankaloittaa, vaan alue on todettu potentiaalisimmaksi kylärakentamisen alueeksi. Asemakaavoitettavalla alueella tulisi lähtökohtaisesti pyrkiä tiiviimpään rakentamiseen.

Kaavaehdotuksessa on esitetty alueen moottorikelkkareitistö nykyistä verkostoa noudattaen. Kaavakarttaan on merkitty kaksi moottorikelkkareitistön yhteystarvetta: toinen Näköalatieltä Kovalammelle ja toinen olevalta reitiltä Pytkynharjulle Syötekyläntielle. Yhteystarpeiden linjaukset on osoitettu sijainteihin, jonne reitti olisi luontevinta ja mahdollista toteuttaa. Kiinteistönrajat on mahdollisuuksien mukaan huomioitu. Pärjänjoentien varressa oleva reitti on päädytty palautteen pohjalta poistamaan.

Kiinteistö 615-608-23-62 sijaitsee keskeisesti Iso-Syötteen ja Pikku-Syötteen välissä. Kaavaluonnoksen RA-alueen rajausta perustui voimassa olevan yleiskaavan ja asemakaavan rajauksiin. Kaavaehdotukseen aluetta on laajennettu mielipiteessä esitetyn mukaisesti. Alue sijaitsee keskeisesti tiivistyvän asumisen alueella ja infra on ympäristössä valmiina. Erityisesti säilytettäviä luontoarvoja ei alueelta tunnistettu.

Kaavaehdotukseen on lisätty kiinteistölle 615-408-31-11 RA-merkintä mielipiteessä esitetyn mukaisesti.

Yleiskaava-alueelle on tehty kesällä 2024 kulttuuriympäristöinventointi, jonka yhteydessä on tarkistettu myös aiemman kaavan inventoinnissa vuonna 2007 todetut arvokkaat kohteet. Varpula on luokiteltu vuoden 2007 inventoinnissa paikallisesti arvokkaaksi kohteeksi historiallisilta (asutushistoria) ja ympäristöarvoiltaan (maisemakokonaisuus tai maisemallisesti keskeinen sijainti). Vuoden 2024 inventoinnin yhteydessä on todettu aiempien historiallisten ja maisemallisten arvojen pysyneen ennallaan. Lähtökohtaisesti kunto ei vaikuta arvoluokitukseen. Kaavamääräyksen mukaan paikallisesti arvokasta kohdetta ja sen ympäristöä tulee hoitaa siten, että sen arvo säilyy. Ulkoasua tai pihapiiriä muuttavista toimenpiteistä tai mahdollisesta purkamisesta tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Kohteen purkaminen edellyttää purkamlupaa.

Syötesuon kohdalle Syötekyläntien varteen voidaan osoittaa RA-alueen olevan lomarakennuksen molemmien puolin. Alue sijaitsee keskeisesti palvelujen lähellä ja tiivistyvällä asumisen vyöhykkeellä. Syötekyläntiestä aiheutuu melua ympäristöönsä, joten rakentaminen tulee sijoittaa kiinteistöllä riittävän kauas tiestä. Kulku kiinteistöille tapahtuisi samasta kohdasta, esimerkiksi nykyisen yhteyden, Maurinpolun kautta. Seutu tielle tulee osoittaa uusia liittymiä vain harkiten.

Katajan alueen kiinteistöt 615-408-23-43, 615-408-23-61 ja 615-408-23-10 muutetaan kaavaehdotukseen mielipiteessä esitetyn mukaisesti AP-alueeksi. Kaavaluonnoksen RA-merkintä perustui nykyiseen yleiskaavaan ja lisäksi seka-alueiden käyttötarkoituksia oli yleistetty. Kyseiset kiinteistöt on asemakaavoitettu AO-merkinnällä eli vakituiseen asumiseen.

Kiinteistö 615-408-17-10 Pikku-Syötteen koillispuolella Syötekeskuksentien länsipuolella ja Pikkusyötteen tien eteläpuolella on soveltuvaa asuinrakentamiseen. Alue sijaitsee lähellä palveluita vyöhykkeellä, jossa asumisen tiivistyminen on toivottavaa. Lisärakentaminen elävöittäisi Pikku-Syötteen ja Kelosyötteen aluetta. Syötekeskuksentien länsipuolinen rinteessä sijaitseva alue soveltuu ympäröivien alueiden tavoin matkailurakentamiseen, joten viereistä RM-alueen laajennetaan kyseiseen kohtaan. Alueella olevaa vanhaa metsää tulisi säästää mahdollisuuksien mukaan. Alueella sijaitsee myös lähde tai tihkupinta. Pikkusyötteen tien eteläpuolinen alue sopii Näköalatie varren muun asutuksen tapaan AT-kyläalueeksi. Alue sijaitsee kuitenkin keskeisesti Pikku-Syötteen ja Kelo-Syötteen välisellä alueella, jossa ympäröivät alueet on asemakaavoitettu. Tiivistyvällä alueella tarvitaan tarkempaa rakentamisen ohjausta, joten kaavaehdotukseen alue merkitään AT-1-alueeksi, jolla rakentaminen edellyttää asemakaavaa.

Lohilammen rannan kiinteistön 615-408-17-10 länsiosassa kulkee olemassa oleva moottorikelkkareitti, jonka siirtämistä mielipiteessä toivotaan. Moottorikelkkareitin länsipuolella noin 60 metrin etäisyydellä on asemakaavoitettua RA-aluetta Valjastien varressa, mutta alue on toistaiseksi rakentamaton. Tulevan asutuksen vuoksi siirtäminen kiinteistönrajalle ei ole mahdollista. Moottorikelkkailusta aiheutuu melua ympäristöönsä, joten aivan reitin viereen ei loma-asumista voi sijoittaa. Kiinteistön rannanpuoleinen itäosa puolestaan on soistuvaa ja rakentamiseen huonosti soveltuvaa aluetta.

12. Yksityinen henkilö 28.3.2024

Teerivaaran alueelle on suunniteltu ohjeellinen tieyhteys, joka johtaa Teerivaaran itäpuolelle olevalle RA-alueeksi kaavoitetulle alueelle metsätilani Kuusela RN:o 615-408-30-6 kautta. Ohjeellinen tieyhteys on johdettu seuraamaan arvokkaan kallioalueen rajausta myötäillen ja kiertäen Teerivaaran lakialueen. En puolla ratkaisua, jossa metsäpalstani läpi johdetaan tieyhteys katkaisten yhtenäisen metsäpalstan. Teerivaaran rinteeseen suunnitellun tieyhteyden suunnittelussa ei ole otettu huomioon alueen luonnetta ja luontoarvoja.

Esitän, että tieyhteys toteutetaan olemassa olevaa tieyhteyttä pitkin, joka kulkee Oksanperän kautta. Tämä mahdollistaisi myös Oksanperän alueen kehittymisen ja tieyhteyden parantamisen niin vakitukselle ja loma-asuntorakentamiselle. Näkisin, että myös Pärjänjoen vesiretkeilyreitillä saavutettavuus paranisi Oksanperäntien ja siitä jatkuvan Teerivaaran takana olevan tieyhteyden parantamisen myötä. Teerivaaraan suunnitellulla tielinjauksella hyödynnetään kohtuullisen pientä RA-alueeksi kaavoitettua aluetta. Kohteeseen johtavaa kienties nopeampaa tieyhteyttä ei voida toteuttaa metsätilojen halkaisujen kustannuksella luontoarvoja unohtamatta. Lisäksi on huomioitava, että mökkitiet tuovat helposti velvollisuuden perustaa tielle tiekunnan ja tästä aiheutuu metsätilojen omistajille turhia kiinteitä kustannuksia.

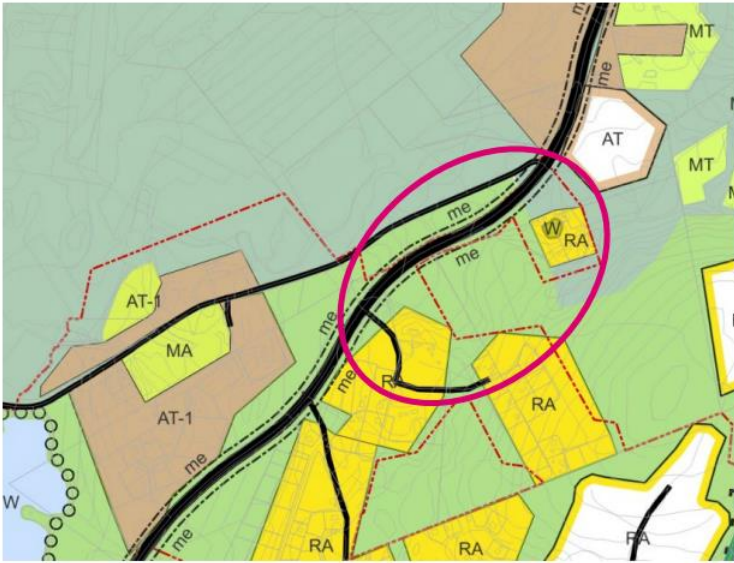
Lisäksi esitän, että samalla kiinteistötunnuksella oleva metsäpalsta Pärjänjoentien ja Syötekyläntien välissä sekä Syötekyläntien länsipuolella merkataan osayleiskaavaan merkinnällä M. Nyt kaavamerkintänä on V, joka aiheuttaa sen, että esim. taimikonhoitotöihin tulisi hakea maksullinen, rajallisen voimassaoloajan oleva maisematyölupa. M-alueen rajausta tulee pohjoisen suunnalta yhtenäisenä alueena ja se ympäröi myös lähellä olevia vakituksia asuinrakennuksia. Katson, että on perusteltua laajentaa M-alue koskemaan myös kyseistä metsäpalstani aluetta.

Liitteet: Karttaote kaavamerkinnän muutoksesta koskevasta alueesta.

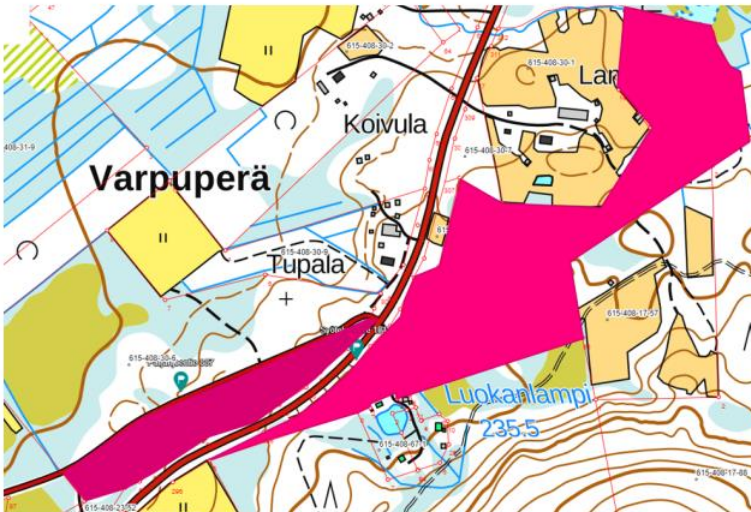
Esitän, että alla olevan metsäpalstan alueella V-alue muutetaan M-alueeksi.

Vastineet 3/2026

Ote osayleiskaavaluonnoksesta.

Ote kiinteistörekisterikartasta, jossa palstarajaus M-alueeksi kaavoitettavalle alueelle.

Vastine:

Saadun palautteen perusteella Teerivaaran itäpuolinen tieyhteys on poistettu kaavaehdotuksesta. Liikennöinti voidaan järjestää kuvatus mukaisesti Oksanperäntien kautta. Tieyhteyden linjaus pohjautui nykyiseen yleiskaavaan.

Kiinteistön 615-408-23-50 alue on muutettu mielipiteessä esitetyn mukaisesti M-alueeksi. Virkistysalueen osoittamisen periaatteena on, että tiiviiden asuinalueiden ympärillä olevat metsäalueet merkittäisiin V-merkinnällä ja kauempana sijaitsevat metsäalueet M-merkinnällä. Kyseinen kiinteistö sijoittuu näiden väli-maastoon eikä ympäröivillä alueilla ole kovin tiivistä asumista eikä erityisesti virkistyskäyttöä.

13. Yksityinen henkilö 26.3.2024

Lausunto Syötteen osayleiskaavasta kiinteistön 615-408-70-7 omistajilta

Saimme vastineen edelliseen lausuntoon, kiitos siitä. ”Mielipiteessä esille nostetut asiat otetaan huomioon yleiskaavan valmistelussa.”

Pytkynpirtti- maa-alue kiinteistöineen on siirtynyt vuonna 2020 Pytky Oy:n omistukseen. Lausunnossa keskitytään lähinnä kiinteistön 615-408-70-7 läheisyyden merkintöihin. Kiinteistön kehittämiseen luo haasteita Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue, joka sivuaa kiinteistöä läheltä.

Tulva-aluetta on merkitty laskuojan varteen, joka laskee vetensä Salmentakaiseen. Toivottavasti kesällä vielä luontoselvityksessä voitaisiin jotenkin merkitä luontoon se kerran 100 vuodessa esiintyvä tulvaraja tälle kiinteistölle.

Vesiretkeilyreitti näyttäisi alkavan omistamamme kiinteistön rannalta ja esitämme sen alkavan siitä Naamankajärven ja Salmentakaisen kanavan kohdalta, johon johtaa jo polku valmiiksi. Toinen luontainen paikka olisi sinne Pytkynharjun eteläiseen liittymään, johon esitetään LP- aluetta. Kolmas paikka olisi se Salmentakaisen uimapaikka, josta reitti lähtisi. Kiinteistöllämme ei ole yleistä venerantaa.

Pv eli tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue rajoittaa rakentamista ja siihen toivomme selvää ohjetta kaavan yhteyteen siitä millä keinoilla alueelle voi rakentaa eri rakenteita. Poistuuko aikaisempi ET-2 merkintä vedenottamosta?

Kevyenliikenteenväylästä kerrottiin, että Iso-Syötteeltä Riihikumpuun asti tulee uusi kevyenliikenteenväylä ja Riihikummun alikulusta Pytkunharjuun kävely- ja pyöräilyreitti on latulinjaa myöten. Talvella ladun viereen tampattu alue ja kesäisin sorastettuna reittinä. Tällöin se menisi käytännössä Pytkyn parkkipaikan läpi. Jalankulun ja pyöräilyn yhteystarve on osoitettu ohjeellisena ja toivotaan että se olisi siellä kiinteistön pohjoispuolella Syötekyläntien vieressä. paikoitusalueen käyttö olisi liikenteellisesti riskialuetta, jos hiihtäjä, kävelijä ja pyöräilijät kulkisivat kahvilan ja paikoitusalueen välistä.

Salmentakanen 1000013458 asuinpaikat sm-17 oli aika epämääräinen kartalta katsottuna. Voisiko sen merkitä keväällä/kesällä tarkemmin, jotta tiedettäisiin rajoittaako se Pytkynpirtin kiinteistön käyttöä? Tuo muinaisjäännös sm-17 on luultavasti vanha tervahauta?

Virkistys- ja matkailukohde on merkintänä ihan hyvä ja sopii alueelle laajemminkin. RM merkintä on myöskin hyvä. Siihen toivotaan mahdollisesti lisänä jotain merkintää rakennusoikeudesta. Esimerkiksi osayleiskaavassa voisi RM alueen kokonaisrakennusoikeus olla 100 kem. Jos sitten alueelle tulisi asemakaava niin tehokkuusluku e voisi olla 0,1-0,2.

Moottorikelkkareitin yhteystarve päättyy Pytkynharjun pohjoispuolen liittymän lähelle. Tämä tulisi toteuttaa ja samalla toteuttaa sellainen paikka, johon kelkat voidaan tuoda, tai väliaikaisesti pysäköidä esim. taukoja varten?

2024-02-15 Syötteen osayleiskaavan valmisteluvaiheen selostuksessa on kuvan 10. Syötteen investointitarpeet (kehittämissuunnitelman loppuraportti 23.11.2023, liite 4.). Karttaan on merkitty keltainen kolmio =

liikuntapaikat on noin Pytkyn kohdalle esitetty? Onko tästä jotain suunnitelmaa, että se rajoittaisi Pytkyn omaa toimintaa?

Tuleeko osayleiskaavaan jokin merkintä siitä kuinka iso rakennuspaikka tulisi olla vähintään kyseisellä alueella? Aikaisemmin edellisessä Syötteen osayleiskaavassa oli rakennusvalvonnassa sovittu, että se olisi 5000 m².

Jos alueen kaavoitusta kehitetään yhdessä/rinnan osayleiskaavan kanssa, syntyykö siitä kustannuksia kiinteistön omistajille ja jos niitä syntyy, niin millaisia ne olisivat ja millä kustannusten jakoperusteella? Milloin aika sille asemakaavoitukselle olisi, jolloin sitä aloitettaisiin? Kuinka laajasti alueita asemakaavoitettaisiin esim. Pytkynharjussa ja olisiko esim. Pytkynpirtin kiinteistö erillään muusta asemakaavasta?

Vastine:

Yleiskaavaratkaisussa on määritelty alueen tulva-alttiille vesistöille suuntaa antavat tulva-alueet. Alinta rakentamiskorkeutta ei ole määritetty. Suuntaa antavana alimpana rakentamiskorkeutena voidaan pitää suurinta havaittua vedenkorkeutta + 1 metri tai muulla tavoin saatua suurinta vedenkorkeutta + 1 metri. Tarkemmassa kaavasunnittelussa ja suunnittelutarveratkaisuissa tulee pyytää lausunto tulvariskienhallinnasta vastaavalta viranomaiselta. Kaavaluonnoksen määräyksistä ja merkinnöistä poiketen Syötteen osayleiskaava-alueen vesistöille ei ole määritetty kerran sadassa vuodessa toistuvaa tulvakorkeutta eikä keskivedenkorkeutta. Kaavakartalle merkitty tulva-alue nimetään kaavaehdotuksessa suuntaa antavaksi tulva-alueeksi, joka on laskettu lisäämällä 1 metri maastomallin mukaiseen korkeuteen.

Naamankajoen vesiretkeilyreitti päättyy pohjoisessa Salmentakasen rannalle kiinteistön 615-408-70-7 kohdalle. Kaavan reittimerkintä pohjautuu maakuntakaavaan sekä tarkemmin LIPAS-tietokannan reittilinjaukseen, joka on lisäksi esimerkiksi Retkikartta-palvelussa. Rannalla on kyseisellä kohdalla LIPAS-tietokannan ja Retkikartan mukaan Naamankajärven rantautumis- ja veneen vesillelasku- ja säilytyspaikka. Luonteva paikka päätepisteelle voisi olla nykyisestä paikasta itään tulevan venevalkaman ja uimarannan kohdalle. Myös muita mielipiteissä esitettyjä rantautumispaikkoja voinee käyttää.

Pudasjärven kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman investointitarvekartassa (kaavaluonnoksen selostuksen kuva 10) oleva liikuntapaikkaa tarkoittava keltainen kolmio viittaa uimapaikkaan ja veneenlaskupaikkaan, joka on vesiretkeilyreitin päätteensä. Kohde siirtyy idemmäksi uuden uimarannan ja venevalkaman valmistuttua.

Kaavaehdotukseen lisätään ET-merkintä vedenottamon alueelle. Pohjavesialueella tapahtuvaa rakentamista ja muuta maankäyttöä rajoittavat pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17 §) ja pohjaveden muuttamiskielto (VL 3 luvun 2 §). Pohjaveden määrää tai laatua vaarantavia rakennustoimenpiteitä tai toimintoja ei sallita. Lisäksi pohjavesien suojelusuunnitelmat ohjaavat toimintaa alueilla. Vuonna 2023 on valmistunut aluetta koskeva Pytkynharjun ja Kivikankaan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, jossa esitetään rakentamisessa huomioitavia asioita.

Kevyen liikenteen väylän sijaintia on tarkasteltu ja arvioitu tarkemmin kaavan yhteydessä laaditussa Syötteen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa, jonka tulokset huomioidaan kaavassa. Tien ylitykset ja pääsy reitil-

Le läheisiltä asuinalueilta ovat myös tärkeitä huomioitavia asioita. Liikennejärjestelmäsuunnitelman ratkaisussa reitti kulkee Riihikummusta Pytkynharjuun Syötekyläntien itäpuolella monikäyttöuraa pitkin. Reitti siirtyy kahvilan risteyksessä Syötekyläntien toiselle puolelle, jotta Pytkynharjun pohjoisen ja eteläisen alueen välille muodostuisi turvallinen ja toimiva yhteys. Syötekyläntien mutkien vuoksi turvallisia ylityspaikkoja on vähän.

Salmentakasen kiinteälle muinaisjäännökselle on määritetty muinaisjäännösrekisterissä myös aluerajaus, joka merkitään kaavaehdotukseen. Kohde on tarkistettu myös vuoden 2024 arkeologisessa inventoinnissa. Kyseessä on kivikautinen asuinpaikka, josta löytöjä on tehty 20 metrin alueella. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen tai muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Osoitetulle alueelle ei tule sijoittaa uutta rakentamista. Vaihtoehtoisesti on järjestettävä muinaismuistolain mukainen neuvottelu, jossa käsitellään kajoamismahdollisuutta.

Rakennuspaikan kokoa ei erikseen määritellä yleiskaavassa. Kaupungin rakennusjärjestyksessä säädetään rakennuspaikan vähimmäiskoosta. Yleiskaavassa ei nähdä järkeväksi osoittaa suoraan rakennusoikeutta kerrosneliömetreinä. Mielipiteessä esitetty rakennusoikeus on kuitenkin oikeansuuntainen ja toteutettavissa.

Asemakaavoitusta voidaan tehdä yleiskaavan rinnalla samanaikaisesti, kuitenkin niin, että asemakaavaa hyväksyttäessä yleiskaavan tulisi olla lainvoimainen. Pytkynharjun alueella voisi olla tarkoituksenmukaista asemakaavoittaa alue kahvilalta itään päin tulevalle uimarannalle asti, jonka itäpuolella on jo valmis asema-kaava. Kaava-alueen laajuus riippuu tosin muiden kiinteistönomistajien suunnitelmista ja kiinnostuksesta.

